

Grupa Pharmena

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2019 ROKU**

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera:

- Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 r.

Wybrane dane finansowe	1
Skonsolidowane sprawozdanie z wyniku	2
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	3
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	4
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	5
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	7
1. INFORMACJE OGÓLNE	9
1.1 Opis działalności gospodarczej	9
1.2 Skład organów zarządzających oraz nadzorujących	9
1.3 Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji	9
1.4 Struktura Grupy	10
1.5 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz oświadczenie o zgodności skonsolidowanego sprawozdania finansowego ze standardami rachunkowości	10
1.6 Wpływ nowych i zmienionych standardów i interpretacji	11
1.7 Zasady konsolidacji	13
1.8 Utrata wartości niefinansowych aktywów	14
1.9 Kursy walut	14
2. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI	15
3. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z WYNIKU	17
3.1 Przychody ze sprzedaży	17
3.2 Koszt własny sprzedaży i koszty rodzajowe	18
3.3 Pozostałe przychody i koszty operacyjne	18
3.4 Przychody i koszty finansowe	18
4. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM I INSTRUMENTY FINANSOWE	19
4.1 Zarządzanie ryzykiem finansowym	19
4.2 Instrumenty finansowe	23
4.3 Zestawienie aktywów i zobowiązań stanowiących instrumenty finansowe oraz przychody i koszty ujmowane w sprawozdaniu z wyniku	25
4.4 Zobowiązania finansowe długo i krótkoterminowe	26
4.5 Kredyty bankowe	27
4.6 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	28
4.7 Wartość godziwa instrumentów finansowych	28
5. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	29
5.1 Polityka zarządzania kapitałem	29
5.2 Kapitał podstawowy	29
5.3 Pozostałe kapitały	33

6.	WARTOŚCI SZACUNKOWE ORAZ PROFESJONALNY OSĄD	31
7.	GRUPA PHARMENA ORAZ WARTOŚĆ FIRMY	33
7.1	Połączenia przedsięwzięć oraz wartość firmy	33
7.2	Inwestycje w jednostki stowarzyszone	34
7.3	Wspólne przedsięwzięcia	34
7.4	Zmiany struktury Grupy Pharmena w 2019 roku	35
8.	OPODATKOWANIE	35
8.1	Podatek dochodowy	36
8.2	Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	36
8.3	Odroczony podatek dochodowy	36
9.	POZOSTAŁE AKTYWA TRWAŁE	37
9.1	Wartości niematerialne	37
9.2	Rzeczowe aktywa trwałe	42
9.3	Prawo do użytkowania aktywów (na 31.12.2018 r. rzeczowe aktywa trwałe używane na podstawie umów leasingu finansowego)	44
9.4	Należności długoterminowe	46
9.5	Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia	46
10.	KAPITAŁ OBROTOWY	47
10.1	Zapasy	47
10.2	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	47
10.3	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	48
11.	POZOSTAŁE AKTYWA ORAZ ZOBOWIĄZANIA	49
11.1	Pozostałe aktywa długo i krótkoterminowe	49
11.2	Rezerwy	49
11.3	Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	50
11.4	Przychody przyszłych okresów oraz rozliczenia międzyokresowe	51
12.	POZOSTAŁE NOTY	52
12.1	Zobowiązania warunkowe oraz aktywa nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	52
12.2	Nota objaśniająca do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych	53
12.3	Zysk (strata) na akcję	53
12.4	Płatności w formie akcji	54
12.5	Dywidendy wypłacone	54
12.6	Transakcje z podmiotami powiązanymi	54
12.7	Wynagrodzenie członków kluczowego personelu kierowniczego	56
12.8	Zatrudnienie w Grupie	56
12.9	Wybór biegłego rewidenta oraz wynagrodzenie podmiotu badającego sprawozdanie finansowe	56
12.10	Zdarzenia po dacie bilansowej	56
12.11	Wpływ Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej nr 16 na sprawozdanie Grupy Pharmena za 2018 i 2019 rok	58

WYBRANE DANE FINANSOWE

	w tys. zł		w tys. EUR	
	rok 2019	rok 2018	rok 2019	rok 2018
Przychody ze sprzedaży	11 099	13 040	2 580	3 056
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	(10 270)	83	(2 387)	19
Zysk (strata) brutto	(10 679)	(190)	(2 482)	(45)
Zysk (strata) netto	(9 573)	(475)	(2 225)	(111)
Zysk (strata) netto akcjonariuszy Spółki Dominującej Grupy	(9 430)	(444)	(2 192)	(104)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(13 146)	3 613	(3 056)	847
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(273)	(446)	(63)	(105)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	13 998	(2 919)	3 254	(684)
Przepływy pieniężne netto, razem	579	248	135	58
Średnia ważona liczba akcji (szt.)	10 072 381	8 795 052	10 072 381	8 795 052
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji (szt.)	10 072 381	8 795 052	10 072 381	8 795 052
Zysk (strata) podstawowy netto na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	(0,94)	(0,05)	(0,22)	(0,01)
Zysk (strata) rozwodniony netto na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	(0,94)	(0,05)	(0,22)	(0,01)
Aktywa obrotowe	8 252	4 684	1 938	1 089
Aktywa trwałe	3 488	2 119	819	493
Aktywa razem	11 740	6 803	2 757	1 582
Zobowiązania krótkoterminowe	6 508	4 792	1 528	1 114
Zobowiązania długoterminowe	236	75	55	17
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom Spółki Dominującej	5 138	1 935	1 207	450
Udziały niekontrolujące	(142)	1	(33)	-
Liczba akcji (szt.)	10 072 381	8 795 052	10 072 381	8 795 052

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU

	Nota	2019	2018
Przychody ze sprzedaży	3.1	11 099	13 040
Koszt własny sprzedaży	3.2	(3 699)	(4 227)
Zysk (strata) ze sprzedaży		7 400	8 813
Koszty sprzedaży	3.2	(12 760)	(5 913)
Koszty ogólnego zarządu	3.2	(4 779)	(2 726)
Pozostałe przychody operacyjne	3.3	7	3
Pozostałe koszty operacyjne	3.3	(138)	(94)
Zysk (strata) na działalności operacyjnej		(10 270)	83
Przychody finansowe	3.4	26	6
Koszty finansowe	3.4	(435)	(279)
Zysk (strata) brutto		(10 679)	(190)
Podatek dochodowy	8.1	1 106	(285)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		(9 573)	(475)
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej		-	-
Zysk (strata) netto ogółem		(9 573)	(475)
Przypadający:			
Akcjonariuszom Spółki Dominującej		(9 430)	(444)
Akcjonariuszom niekontrolującym		(143)	(31)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		10 072 381	8 795 052
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych		10 072 381	8 795 052
Działalność kontynuowana i zaniechana			
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	12.3		
- podstawowy		(0,94)	(0,05)
- rozwodniony		(0,94)	(0,05)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	2019	2018
Wynik netto	(9 573)	(475)
Inne całkowite dochody (straty), które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty, w tym:	49	(53)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	49	(53)
Inne całkowite (straty) dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty, w tym:	(5)	(2)
(Straty) zyski aktuarialne z tyt. świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	(5)	(2)
Inne całkowite dochody (straty) netto po opodatkowaniu	44	(55)
Całkowite (straty) dochody netto	(9 529)	(530)
Całkowite (straty) dochody przypadające:		
Akcjonariuszom Spółki Dominującej	(9 386)	(499)
Akcjonariuszom niekontrolującym	(143)	(31)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	2019	2018
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
I. Zysk (strata) brutto		(10 679)	(190)
II. Korekty razem		(2 467)	3 803
Amortyzacja		643	321
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych		46	(66)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		341	260
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej		29	-
Zmiana stanu zapasów	10.1	(1 344)	597
Zmiana stanu należności	10.2	(1 403)	2 492
Zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem zobowiązań finansowych i z tyt. podatku dochodowego	10.3	(462)	(36)
Zapłacony/zwrócony podatek dochodowy		(312)	238
Inne korekty netto	12.2	(5)	(3)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		(13 146)	3 613
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
I. Wpływy		-	-
II. Wydatki		(273)	(446)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(273)	(446)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(273)	(446)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
I. Wpływy		21 123	985
Wpływy netto z emisji akcji (wydania udziałów) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału		12 590	33
Kredyty i pożyczki, emisja dłużnych papierów wartościowych		8 533	952
II. Wydatki		(7 125)	(3 904)
Spłaty kredytów i pożyczek, wykup dłużnych papierów wartościowych		(6 500)	(3 579)
Z tytułu innych zobowiązań finansowych	12.2	(288)	(53)
Odsetki		(337)	(272)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		13 998	(2 919)
Razem przepływy pieniężne netto		579	248
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:		579	248
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		(2)	7
Środki pieniężne na początek okresu	4.6	469	221
Środki pieniężne na koniec okresu	4.6	1 048	469

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	31.12.2019	31.12.2018
AKTYWA TRWAŁE		3 488	2 119
Wartości niematerialne	9.1	1 090	1 259
Rzeczowe aktywa trwałe	9.2	56	68
Prawo do użytkowania aktywów	9.3	494	104
Należności długoterminowe	9.4	104	104
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8.3	1 537	339
Pozostałe aktywa trwałe	11.1	207	245
		8 252	4 684
AKTYWA OBROTOWE			
Zapasy	10.1	3 849	2 505
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	10.2	2 820	1 132
Należności z tytułu podatku dochodowego		261	57
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4.6	1 048	469
Pozostałe aktywa obrotowe	11.1	274	521
		11 740	6 803
AKTYWA RAZEM			

	Nota	31.12.2019	31.12.2018
KAPITAŁ WŁASNY RAZEM		4 996	1 936
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom Spółki Dominującej		5 138	1 935
Kapitał podstawowy	5.2	1 098	880
Kapitał zapasowy	5.3	52 010	38 476
Kapitał pozostały-rezerwowy	5.3	1 059	1 059
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych		237	188
Kapitał z tytułu zysków i strat aktuarialnych z tyt. świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia		(7)	(2)
Zyski (straty) zatrzymane		(49 259)	(38 666)
- zysk (strata) z lat ubiegłych		(39 829)	(38 222)
- zysk (strata) netto		(9 430)	(444)
Udziały niekontrolujące		(142)	1
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE		236	75
Zobowiązania i rezerwy długoterminowe		236	75
Zobowiązanie z tytułu prawa do użytkowania aktywów	4.4	216	61
Rezerwy długoterminowe	11.2	20	14
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE		6 508	4 792
Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe		5 982	4 264
Zobowiązania finansowe	4.4	2 997	962
Zobowiązanie z tytułu prawa do użytkowania aktywów	4.4	273	43
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	10.3	2 712	3 244
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		-	15
Przychody przyszłych okresów oraz rozliczenia międzyokresowe	11.4	526	528
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM		11 740	6 803

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał własny razem	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom Spółki Dominującej	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał pozostały rezerwowo	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	Kapitał z tytułu zysków i strat aktuarialnych z tyt. świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	Zyski (straty) zatrzymane	Udziały niekontrolujące
Stan na 1 stycznia 2019	1 936	1 935	880	38 476	1 059	188	(2)	(38 666)	1
Całkowite dochody netto	(9 529)	(9 386)	-	-	-	49	(5)	(9 430)	(143)
- wynik netto za okres	(9 573)	(9 430)	-	-	-	-	-	(9 430)	(143)
- inne całkowite (straty) dochody netto	44	44	-	-	-	49	(5)	-	-
Pozostałe zwiększenia kapitału własnego	13 752	13 752	218	13 534	-	-	-	-	-
- emisja akcji	218	218	218	-	-	-	-	-	-
- podział zysku	1 163	1 163	-	1 163	-	-	-	-	-
- opłacenie kapitału	12 371	12 371	-	12 371	-	-	-	-	-
Pozostałe zmniejszenia kapitału własnego	1 163	1 163	-	-	-	-	-	1 163	-
- podział zysku / pokrycie straty	1 163	1 163	-	-	-	-	-	1 163	-
Stan na 31 grudnia 2019	4 996	5 138	1 098	52 010	1 059	237	(7)	(49 259)	(142)

	Kapitał własny razem	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom Spółki Dominującej	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał pozostały rezerwowo	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	Kapitał z tytułu zysków i strat aktuarialnych z tyt. świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	Zyski (straty) zatrzymane	Udziały niekontrolujące
Stan na 1 stycznia 2018	2 434	2 434	880	38 476	1 059	241	-	(38 222)	-
Całkowite dochody netto	(530)	(499)	-	-	-	(53)	(2)	(444)	(31)
- wynik netto za okres	(475)	(444)	-	-	-	-	-	(444)	(31)
- inne całkowite (straty) dochody netto	(55)	(55)	-	-	-	(53)	(2)	-	-
Pozostałe zwiększenia kapitału własnego	32	-	-	-	-	-	-	-	32
- utworzenie spółki zależnej	32	-	-	-	-	-	-	-	32
Pozostałe zmniejszenia kapitału własnego	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2018	1 936	1 935	880	38 476	1 059	188	(2)	(38 666)	1

CZĘŚĆ 1 INFORMACJE OGÓLNE

1.1 Opis działalności gospodarczej

Pharmena Spółka Akcyjna (Spółka Dominująca) została utworzona na czas nieoznaczony w dniu 12 listopada 2002 roku w Łodzi w formie prawnej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Rejestracja w KRS nastąpiła w dniu 19 grudnia 2002 r. W dniu 25 marca 2008 r. zmieniona została forma prawna Spółki. Pharmena Spółka Akcyjna została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym dnia 17 kwietnia 2008 r. pod numerem KRS 0000304079 w Sądzie Rejonowym dla Łodzi Śródmieścia XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Spółka Dominująca posiada numer identyfikacyjny REGON – 473085607 oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 728-24-67-846 nadany decyzją Naczelnika Urzędu Skarbowego Łódź - Widzew w dniu 6 stycznia 2003 r. oraz NIP UE PL 728-24-67-846 nadany dnia 23 kwietnia 2004 r.

Siedzibą Spółki Dominującej jest Łódź, ul. Wólczańska 178.

Pharmena S.A. prowadzi działalność na terytorium Polski, na podstawie Kodeksu Spółek Handlowych.

Przedmiotem działalności Spółki Dominującej zgodnie z wpisem do KRS jest sprzedaż hurtowa perfum i kosmetyków numer wg Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD2007) - 4645Z.

Kapitał zakładowy Pharmena S.A. wynosi 1 098 475,80 zł.

W latach 2019 i 2018 zakres działalności Grupy nie uległ zmianie.

Spółka Pharmena S.A. wchodzi w skład Grupy Kapitałowej, dla której Pelion S.A. jest Spółką Dominującą wyższego szczebla. Siedziba Pelion S.A. znajduje się w Łodzi przy ul. Zbąszyńskiej 3.

Czas trwania Spółki Dominującej i jednostek Grupy jest nieoznaczony.

1.2 Skład organów zarządzających oraz nadzorujących

W okresie sprawozdawczym oraz na dzień zatwierdzenia do publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego:

- Zarząd Pharmena S.A. sprawowali:

Konrad Palka	Prezes Zarządu
Marzena Wiczorkowska	Wiceprezes Zarządu
Anna Zwolińska	Wiceprezes Zarządu do dnia 8 stycznia 2020 r.
- Radę Nadzorczą Pharmena S.A. stanowili:

Jerzy Gębicki	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Anna Sysa - Jędrzejowska	Członek Rady Nadzorczej
Agnieszka Dziki	Członek Rady Nadzorczej od dnia 25 czerwca 2019 r.
Jan Adamus	Członek Rady Nadzorczej do dnia 25 czerwca 2019 r.
Jacek Sz wajcowski	Członek Rady Nadzorczej
Zbigniew Molenda	Członek Rady Nadzorczej
Jacek Dauenhauer	Członek Rady Nadzorczej

1.3 Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd Spółki Dominującej dnia 27 marca 2020 r.

1.4 Struktura Grupy

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Pharmena obejmuje dane finansowe Spółki Dominującej oraz spółek zależnych: Cortria Corporation w Bostonie i Menavitin GmbH w Berlinie.

Podstawowym przedmiotem działalności Cortria Corporation jest prowadzenie badań klinicznych. Spółka Dominująca Pharmena S.A. posiada 100% udziałów w kapitale i w prawach głosu spółki zależnej.

W trzecim kwartale 2018 roku Spółka Dominująca utworzyła Spółkę Menavitin GmbH w Berlinie, która prowadzi sprzedaż suplementów diety na rynkach Niemiec, Austrii i Szwajcarii. Spółka Dominująca posiada 92,5% udziałów w kapitale i w prawach głosu Spółki.

Spółki zależne konsolidowane są metodą pełną.

1.5 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz oświadczenie o zgodności skonsolidowanego sprawozdania finansowego ze standardami rachunkowości

Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe (sprawozdanie finansowe, sprawozdanie) zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego.

Koszt historyczny ustalany jest na bazie wartości godziwej dokonanej zapłaty za dobra lub usługi.

Walutą funkcjonalną Spółki Dominującej jest złoty polski, a spółek Grupy działających poza terytorium Polski jest dolar amerykański (Cortria Corporation) oraz euro (Menavitin GmbH). Walutę prezentacji Grupy Kapitałowej stanowi złoty polski.

Podstawę sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowiły:

- sprawozdanie jednostkowe Jednostki Dominującej sporządzone zgodnie z MSSF,
- sprawozdanie jednostkowe Spółki Cortria Corporation, sporządzone w oparciu o politykę rachunkowości określoną przez standardy obowiązujące w Stanach Zjednoczonych (US Gaap),
- sprawozdanie jednostkowe Spółki Menavitin GmbH, sporządzone w oparciu o politykę rachunkowości określoną przez standardy obowiązujące w Niemczech (German Gaap).

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera przekształcenia wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych spółek prowadzących księgi wg krajowych zasad rachunkowości do zgodności z przyjętą polityką rachunkowości wg MSSF.

Oświadczenie o zgodności z MSSF

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Okres i zakres sprawozdania

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok obrotowy od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku i zawiera dane porównawcze, które stanowią dane za rok obrotowy od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku.

Jako dane za okres porównywalny, Grupa zaprezentowała dane z zatwierdzonego w dniu 20 marca 2019 roku do udostępnienia (publikacji) i zbadanego sprawozdania finansowego za rok 2018.

Kontynuacja działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, Zarząd Spółki Pharmena S.A. dokonał oceny występowania istotnych niepewności dotyczących zdarzeń lub okoliczności, które mogłyby wskazywać poważne wątpliwości co do zdolności Grupy do kontynuowania działalności.

Zarząd Spółki Dominującej nie stwierdził występowania istotnych niepewności dotyczących zdarzeń lub okoliczności, które nasuwają wątpliwości co do zdolności do kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

Zarząd Pharmena S.A. wyjaśnia, iż osiągnięta strata przez Grupę Kapitałową Pharmena w 2019 roku wynikała z dwóch czynników:

- wprowadzenia na rynek polski i niemiecki produktów pod marką Menavitin i z tym związane poniesienie w 2019 r. znaczących nakładów na opracowanie produktów, dystrybucję, działania marketingowe i PR,
- przeprowadzenie badań leku TRIA-662 (1-MNA) na modelach zwierzęcych w jednostkach chorobowych NASH oraz PAH, co również wiązało się z poniesieniem istotnych nakładów na badania.

Należy również wskazać, iż powyższe inwestycje zarówno w zakresie suplementów diety Menavitin jak i badań leku TRIA 91-MNA były finansowane ze środków pozyskanych z emisji akcji serii E, czyli nie obciążały bieżących przepływów finansowych Emitenta i jego Grupy Kapitałowej.

Ponadto na poziomie jednostkowym spadek obrotów o 13,5% wynikał przede wszystkim z niższej niż w 2018 roku sprzedaży eksportowej produktów dermokosmetycznych. Sprzedaż produktów na rynku krajowym stanowiła 90% ogólnej sprzedaży produktów i była o ok. 1,3% niższa niż w roku 2018.

Należy wskazać, iż produkcja dermokosmetyków na eksport jest realizowana na podstawie przedpłat od kontrahentów. W związku z czym Emitent nie ponosi kosztów stałych związanych np. z utrzymaniem danej ilości towaru w magazynie, lecz rozpoczyna produkcję na eksport dopiero po otrzymaniu przedpłaty. Z tego względu sprzedaż eksportowa generuje wyłącznie koszty zmienne. Spadek sprzedaży na eksport wpłynął na spadek rentowności całości sprzedaży (eksportowej i krajowej), ale nie zwiększył kosztów stałych działalności Emitenta.

W ocenie Zarządu Pharmena S.A. powyższe nakłady poniesione przez Grupę Kapitałową Pharmena w przyszłości powinny mieć istotny pozytywny wpływ na przychody i sytuację finansową Grupy, jednakże w 2019 r. obciążały wynik finansowy Grupy Kapitałowej.

Z powyższych względów poniesiona 2019 r. strata na poziomie skonsolidowanym (Grupy Kapitałowej) i jednostkowym (Emitent) nie daje podstaw do uznania, iż kontynuacja działalności Emitenta i jego grupy Kapitałowej jest zagrożona.

Po dniu bilansowym, do dnia zatwierdzenia do publikacji sprawozdania finansowego:

- nie wystąpiły żadne zdarzenia, które wskazywałyby na niezasadność przyjętego założenia o kontynuowaniu działalności przez spółki Grupy,
- Zarząd Spółki Dominującej nie stwierdził występowania istotnych niepewności dotyczących zdarzeń lub uwarunkowań, które mogłyby podać w istotną wątpliwość zdolność spółek Grupy do kontynuowania działalności.

1.6 Wpływ nowych i zmienionych standardów i interpretacji

Zasady rachunkowości zastosowane do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z zastosowanymi przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2018 r., z wyjątkiem zastosowania nowych standardów i interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 roku.

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zastosowano po raz pierwszy następujące nowe standardy oraz zmiany do obowiązujących standardów, które weszły w życie od 1 stycznia 2019 r.:

- MSSF 16 „Leasing” obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Nowy standard ustanowił zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Wszystkie transakcje leasingu skutkują uzyskaniem przez leasingobiorcę prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązania z tytułu obowiązku zapłaty.

Tym samym, MSSF 16 zniósł klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadził jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca jest zobowiązany ująć: (a) aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, z wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości; oraz (b) amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników. MSSF 16 w znaczącej części powtórzył regulacje z MSR 17 dotyczące ujęcia księgowego leasingu przez leasingodawcę. W konsekwencji, leasingodawca kontynuuje klasyfikację w podziale na leasing operacyjny i leasing finansowy oraz odpowiednio różnicuje ujęcie księgowe. Szczegółowy opis wdrożenia MSSF 16 i wpływ na skonsolidowane sprawozdania z wyniku i skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej opisany został w punkcie 9.3, 12.11.

- Zmiany do MSSF 9: Prawo wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem. Zmiana do MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Na skutek zmiany do MSSF 9, jednostki mogą wyceniać aktywa finansowe z tak zwanym prawem do wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem według zamortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej poprzez inne całkowite dochody, jeżeli spełniony jest określony warunek - zamiast dokonywania wyceny według wartości godziwej przez wynik finansowy. Zmiany nie mają istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.
- Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”. Zmiana obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” wyjaśniają, że w odniesieniu do długoterminowych udziałów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, do których nie stosuje się metody praw własności, spółki stosują MSSF 9. Dodatkowo, Rada opublikowała również przykład ilustrujący zastosowanie wymogów MSSF 9 i MSR 28 do długoterminowych udziałów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu. Zmiany nie mają istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.
- KIMSF 23: Niepewność związana z ujęciem podatku dochodowego. KIMSF 23 wyjaśnia wymogi w zakresie rozpoznania i wyceny zawarte w MSR 12 w sytuacji niepewności związanej z ujęciem podatku dochodowego. Zmiany nie mają istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.
- Roczne zmiany do MSSF 2015 – 2017. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała w grudniu 2017 r. „Roczne zmiany MSSF 2015-2017”, które wprowadzają zmiany do 4 standardów: MSSF 3 „Połączenia jednostek”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”, MSR 12 „Podatek dochodowy” oraz MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego”. Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz doprecyzowują wytyczne standardów w zakresie ujmowania oraz wyceny. Zmiany nie mają istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.
- MSR 19 „Świadczenia pracownicze”. Zmiany do MSR 19 obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Poprawki do standardu określają wymogi związane z ujęciem księgowym modyfikacji, ograniczenia lub rozliczenia programu określonych świadczeń. Zmiany nie mają istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

Zastosowanie regulacji wynikających z MSSF 16 w sposób szczególny wpływa na porównywalność wyników finansowych do osiągniętych w roku poprzednim, dlatego też poszczególne wartości zostały zaprezentowane w oddzielnych pozycjach, a wpływ zastosowania standardu na skonsolidowane sprawozdanie z wyniku i skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych został zaprezentowany w dodatkowych wyjaśnieniach (nota 12.11).

Następujące standardy i interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej na dzień bilansowy 31 grudnia 2019 r. nie weszły jeszcze w życie:

- Zmiany do Odniesień do Założeń Konceptyjnych zawartych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (opublikowano dnia 29 marca 2018 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1 i MSR 8: Definicja istotności (opublikowano dnia 31 października 2018 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 9, MSR 39, MSSF 7: Reforma wskaźników referencyjnych stóp procentowych (opublikowano dnia 26 września 2019 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;

- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później;
- Zmiana do MSSF 3 Połączenia jednostek (opublikowano dnia 22 października 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych: Podział zobowiązań na krótkoterminowe i długoterminowe (opublikowano dnia 23 stycznia 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – data wejścia w życie nie została jeszcze określona;
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

Według szacunków Grupy, ww. standardy, interpretacje i zmiany do standardów - nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy.

1.7 Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdania finansowe Spółki Dominującej oraz jej jednostek zależnych sporządzone za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku. Sprawozdania finansowe spółek zależnych, po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF, sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie Spółki Dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości.

Wszystkie salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy zostały wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Spółki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia kontroli przez Grupę do dnia jej ustania.

O sprawowaniu kontroli nad spółką świadczy jednoczesne spełnienie następujących warunków:

- sprawowanie władzy nad jednostką, w której dokonano inwestycji,
- z tytułu swojego zaangażowania w jednostce, w której dokonano inwestycji, inwestor podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe lub posiada prawa do zmiennych wyników finansowych oraz
- inwestor posiada możliwość wykorzystania sprawowanej władzy nad jednostką, w której dokonano inwestycji, do wywierania wpływu na wysokość swoich wyników finansowych.

Zmiany w udziale własnościowym Spółki Dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad spółką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach, Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących, a wartością godziwą kwoty zapaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli Spółki Dominującej.

Sprawozdania finansowe jednostki zagranicznej dla celów konsolidacji przeliczane są na walutę polską z zastosowaniem

następujących kursów:

- aktywa i zobowiązania, przelicza się po kursie zamknięcia na dany dzień bilansowy,
- przychody i koszty rachunku wyników, przelicza się po średnim kursie wymiany obowiązującym na dzień zawarcia transakcji, tj. średni kurs wymiany w okresie przy założeniu, iż nie występują znaczące wahania kursów,

a powstałe różnice ujmuje się w oddzielnej pozycji w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

W przypadku zbycia jednostki działającej za granicą zakumulowaną kwotę odroczonej różnic kursowych ujętych w oddzielnej pozycji kapitału własnego, ujmuje się w wyniku finansowym w dacie rozpoznania zysku lub straty ze zbycia jednostki.

1.8 Utrata wartości niefinansowych aktywów

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych.

W razie ich stwierdzenia oraz w przypadku przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość firmy nie podlega amortyzacji, lecz jest testowana pod kątem utraty wartości w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Dla celów przeprowadzenia testów na utratę wartości, wartość firmy jest alokowana do segmentów operacyjnych, które czerpią korzyści z synergii połączenia. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwaną. Odpis z tytułu utraty wartości nie ulega odwróceniu.

Grupa, na każdy dzień bilansowy, dokonuje przeglądu wartości netto składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na wystąpienie utraty wartości.

W przypadku stwierdzenia istnienia takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

Odpis z tytułu utraty wartości jest ujmowany w sprawozdaniu z wyniku w okresie, w którym wystąpił.

Niefinansowe aktywa, inne niż wartość firmy, testuje się na każdy dzień bilansowy pod kątem wystąpienia przesłanek wskazujących na możliwość odwrócenia wcześniej utworzonego odpisu aktualizującego. W sytuacji, gdy utrata wartości ulega odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub grupy aktywów) zwiększana jest do nowej wyszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich latach. Odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości ujmowane jest w sprawozdaniu z wyniku.

1.9 Kursy walut

Transakcje wyrażone w walutach przeliczane są na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne, wyrażone w walutach innych niż waluta funkcjonalna, są przeliczane na polski złoty przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane są po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny.

Walutą funkcjonalną zagranicznej spółki zależnej Cortria Corporation jest dolar amerykański, spółki Menavitin GmbH - euro. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania zagranicznych spółek zależnych są przeliczane na walutę prezentacji Grupy po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a jej sprawozdanie z całkowitych dochodów po średnim ważonym kursie wymiany za dany okres obrotowy. Różnice kursowe powstałe w wyniku przeliczenia są ujmowane w innych całkowitych dochodach i akumulowane w oddzielnej pozycji kapitału własnego. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, odroczone różnice kursowe zakumulowane w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w sprawozdaniu z wyniku.

Kursy przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej oraz średnie kursy wymiany za poszczególne okresy obrotowe kształtowały się następująco:

	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
EUR	4,2585	4,3000	4,2988	4,2617
USD	3,7977	3,7597	3,8399	3,6117

W prezentowanych okresach do przeliczenia podstawowych pozycji sprawozdawczych zastosowano kursy:

- dla danych wynikających ze sprawozdań z sytuacji finansowej - średni kurs EURO obowiązujący na koniec każdego okresu,
- dla danych wynikających ze sprawozdań z wyniku oraz sprawozdań z przepływów pieniężnych - średni kurs danego okresu, obliczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie.

Treść	2019	2018
średni kurs na koniec okresu	4,2585	4,3000
średni kurs okresu	4,3018	4,2669
najwyższy średni kurs w okresie	4,3891	4,3978
najniższy średni kurs w okresie	4,2406	4,1423

Zasady rachunkowości opisane w niniejszym rozdziale jak i w notach szczegółowych stosowane były przez Grupę w sposób ciągły dla wszystkich prezentowanych okresów.

CZĘŚĆ 2 SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI

Grupa Pharmena prowadzi jednorodną działalność polegającą na wytwarzaniu i sprzedaży preparatów kosmetycznych. Z powodu jednorodności działalności, w Grupie nie wyodrębniono segmentów działalności.

Analiza przychodów Grupy wg kategorii:

	2019	2018
Sprzedaż towarów	11 064	13 037
Sprzedaż materiałów	28	-
Przychody z tytułu usług	7	3
Przychody razem	11 099	13 040

Głównym źródłem przychodów Grupy jest sprzedaż towarów z trzech kategorii dermokosmetyków:

	2019	2018
Hair Care - specjalistyczne linie dermokosmetyczne do włosów	9 622	11 883
Skin Care - specjalistyczne linie dermokosmetyczne do pielęgnacji skóry	1 016	820
Nail Care - specjalistyczne linie dermokosmetyczne do pielęgnacji paznokci	148	81
pozostałe	278	253
Przychody razem	11 064	13 037

Linia Hair Care to specjalistyczne preparaty dermokosmetyczne dermena® hair care dla osób posiadających problem z osłabionymi, nadmiernie wypadającymi włosami i rzeszami oraz z łupieżem; w segmencie tym znajduje się także suplement diety dermena® complex.

Linia Skin Care to specjalistyczne linie innowacyjnych dermokosmetyków przeznaczone do pielęgnacji skóry z różnymi problemami dermatologicznymi (marka allerco®, dermena® skin care i Thermi).

Linia Nail Care to specjalistyczne preparaty pielęgnacyjne dermena® nail care przeznaczone do słabych, łamliwych i wymagających regeneracji paznokci.

W zakresie dystrybucji i logistyki Grupa współpracuje z hurtowniami farmaceutycznymi (HURT) oraz bezpośrednio z wybranymi sieciami aptek i drogerii (DETAL). Za pośrednictwem hurtowni farmaceutycznych, towary trafiają bezpośrednio do aptek oraz innych dystrybutorów leków i kosmetyków działających na polskim rynku.

Przychody ze sprzedaży towarów w podziale na kanał dystrybucji:

	2019	2018
Kraj Hurt	6 052	6 173
Kraj Detal	4 717	4 753
Kraj pozostałe kanały dystrybucji	90	74
Sprzedaż poza kraj	205	2 037
Przychody razem	11 064	13 037

Przychody od odbiorców zewnętrznych wg krajów, w oparciu o miejsce docelowe odbiorcy:

	2019	2018
Polska	10 892	10 999
Chiny	-	1 688
Indie	-	24
Egipt	-	252
Irak	122	-
Pozostałe kraje	85	77
Przychody razem	11 099	13 040

W ramach zawieranych kontraktów Grupa zobowiązuje się do dostarczenia towarów do klientów hurtowych i detalicznych (apteki i drogerie). W ramach tych kontraktów Grupa działa jako Sprzedający.

Rozpoznanie przychodu następuje w momencie przeniesienia kontroli (produktu lub usługi) na klienta.

W celu określenia momentu, w którym klient uzyskuje kontrolę nad przyrzeczoną składnikiem aktywów, a Grupa spełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia, Grupa uwzględnia okoliczności wskazujące na to, że miało miejsce przeniesienie kontroli, między innymi, gdy:

- Grupa ma bieżące prawo do zapłaty za składnik aktywów,
- klient posiada tytuł prawny do składnika aktywów,
- Grupa fizycznie przekazała składnik aktywów,
- klient ponosi istotne ryzyko i uzyskuje istotne korzyści wynikające z własności składnika aktywów,
- klient przyjął składnik aktywów.

W ramach współpracy z kontrahentem występuje sprzedaż z odroczonym terminem płatności. Płatność staje się wymagalna w dniu wskazanym na fakturze (zgodnie z terminem płatności), kontrakty nie zawierają istotnych elementów finansowania a kwota wystawiona na fakturze (sprzedaż) jest kwotą stałą i nie podlega zmianom.

Grupa udziela gwarancji na sprzedawane towary. Zazwyczaj gwarancje stanowią zapewnienie klienta, że dany produkt jest zgodny z ustaloną przez strony specyfikacją i nie stanowią dodatkowej usługi.

Struktura odbiorców powyżej 10% udziału w przychodach ze sprzedaży Grupy w 2019 roku:

Nazwa podmiotu	Wartość sprzedaży	Udział % w przychodach ze sprzedaży	Powiązania kapitałowe
Odbiorca 1	2 149	19%	TAK
Odbiorca 2	1 314	12%	NIE
Odbiorca 3	2 177	20%	NIE
Odbiorca 4	2 806	25%	NIE

Wszystkie aktywa trwałe Grupy są zlokalizowane na terenie Polski.

Na dzień 31 grudnia 2019 Grupa nie wykazuje żadnych aktywów oraz zobowiązań z tytułu umów z klientami.

CZĘŚĆ 3 NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA Z WYNIKU

3.1 Przychody ze sprzedaży

Zasady rachunkowości

Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty.

Przy ujmowaniu różnych tytułów przychodów obowiązują następujące kryteria:

- sprzedaż towarów - rozpoznanie przychodu następuje w momencie przeniesienia kontroli na klienta,
- odsetki - przychody są ujmowane sukcesywnie w okresie którego dotyczą,
- dywidendy ujmowane są w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub wspólników do ich otrzymania,
- dotacje rządowe do przychodów ujmowane są według ich wartości godziwej.

Dotacje

Dotacje rządowe są ujmowane, jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki. Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować.

Dotacje rządowe do aktywów łącznie z niepieniężnymi dotacjami wskazywanymi w wartości godziwej prezentuje się w bilansie jako przychody przyszłych okresów. Jest ona ujmowana jako przychód na przestrzeni okresu użytkowania składnika aktywów. Spłaty dotacji do przychodu rozlicza się w pierwszej kolejności z niezamortyzowanymi rozliczeniami międzyokresowymi ujętymi w związku z dotacją. W stopniu, w jakim spłata przewyższa rozliczenia międzyokresowe lub jeżeli rozliczenia międzyokresowe nie występują, spłatę taką bezzwłocznie ujmuje się w zysku lub stracie. Spłatę dotacji do aktywów ujmuje się w formie zmniejszenia salda przychodu przyszłych okresów o kwotę podlegającą spłacie.

W obydwu prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym okresach, w Grupie nie występowały dotacje rządowe do przychodów i do aktywów.

Przychody Grupy według kategorii:

	2019	2018
Towarów	11 064	13 037
Materiałów	28	-
Usług	7	3
Przychody netto ze sprzedaży, razem	11 099	13 040

3.2 Koszt własny sprzedaży i koszty rodzajowe

	2019	2018
Wartość sprzedanych towarów	3 666	4 224
Wartość sprzedanych materiałów	28	-
Wartość sprzedanych towarów, materiałów, razem	3 694	4 224
Amortyzacja	643	321
Zużycie materiałów i energii	250	183
Usługi obce	8 393	5 409
Podatki i opłaty	187	222
Koszty pracownicze	2 999	2 129
Pozostałe koszty rodzajowe, w tym z tytułu:	5 139	604
- podróży służbowych	133	79
- marketingu	205	27
- reklamy i reprezentacji	4 532	404
- ubezpieczeń majątkowych	106	67
- inne	163	27
Koszty według rodzaju, razem	17 611	8 868
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	50	(224)
Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	(117)	(2)
Koszty sprzedaży	(12 760)	(5 913)
Koszty ogólnego zarządu	(4 779)	(2 726)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	5	3
Koszt własny sprzedaży	3 699	4 227

3.3 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

	2019	2018
Pozostałe, w tym:	7	3
- odszkodowania z tytułu ubezpieczeń	3	3
- inne	4	-
Pozostałe przychody operacyjne, razem	7	3

	2019	2018
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	29	-
Aktualizacja wartości aktywów	-	1
- należności	-	1
Pozostałe, w tym:	109	93
- wypłaty odszkodowań	-	3
- koszty likwidacji szkód	107	88
- inne	2	2
Pozostałe koszty operacyjne, razem	138	94

3.4 Przychody i koszty finansowe

	2019	2018
Odsetki	26	-
Inne przychody finansowe, w tym:	-	6
- inne	-	6
Przychody finansowe, razem	26	6

w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

	2019	2018
Odsetki	324	181
- od kredytów i cash pooling	277	169
- od zobowiązań	2	1
- od leasingu	20	4
- od faktoringu	19	6
- pozostałe	6	1
Inne koszty finansowe, w tym:	111	98
- prowizje od kredytów	44	87
- prowizje od faktoringu	19	11
- inne, w tym:	48	-
nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi	48	-
Koszty finansowe, razem	435	279

CZĘŚĆ 4 ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM I INSTRUMENTY FINANSOWE

4.1 Zarządzanie ryzykiem finansowym

Grupa Pharmena wdrożyła politykę określającą zasady i zalecenia dotyczące organizacji systemu zarządzania ryzykiem. Celem polityki jest wspieranie kadry zarządzającej w procesie zarządzania ryzykiem, w szczególności w bieżącej identyfikacji potencjalnych zagrożeń, określania ich istotności oraz w zakresie planowania i prowadzenia działań powodujących eliminację zagrożeń lub zmniejszających negatywne konsekwencje ich wystąpienia.

Zarządzanie ryzykiem finansowym jest realizowane w szczególności w obszarach:

- ryzyka płynności,
- ryzyka kredytowego,
- ryzyka walutowego,
- ryzyka stopy procentowej

i jest koordynowane z poziomem Zarządu Spółki Dominującej.

Ryzyko płynności

Proces zarządzania ryzykiem płynności przez Grupę realizowany jest poprzez monitorowanie prognozowanych przepływów pieniężnych oraz portfela aktywów i zobowiązań finansowych, a następnie dopasowywaniu ich zapadalności, analizie kapitału obrotowego i optymalizacji przepływów.

Zarządzaniem ryzykiem utrzymania płynności zajmuje się Zarząd Spółki Dominującej.

W ramach zarządzania płynnością dokonywane są następujące czynności:

- opracowanie strategii w zakresie zapewnienia źródeł finansowania Grupy oraz polityki w zakresie współpracy z bankami,
- bieżący monitoring wykorzystania wszystkich zewnętrznych źródeł finansowania w Grupie, w tym w szczególności w zakresie utrzymania koniecznych rezerw płynnościowych oraz efektywności wykorzystania tych źródeł,
- bieżący nadzór nad wszelkimi umowami w zakresie zewnętrznych źródeł finansowania,
- opracowywanie i wdrażanie nowych programów w obszarze pozyskiwania finansowania Grupy.

Grupa utrzymuje zasoby środków pieniężnych zapewniające regulowanie wymagalnych zobowiązań oraz posiada dodatkowe możliwości finansowania dzięki przyznanym liniom kredytowym. Ryzyko utraty płynności związane jest z regulowaniem wymagalnych zobowiązań Grupy.

Grupa zarządza ryzykiem płynności utrzymując linie kredytowe stanowiące rezerwę płynności i pozwalające zachować elastyczność w doborze źródeł finansowania. Wartość rezerwy zabezpieczającej płynność Grupy (poziom gotówki oraz niewykorzystane linie kredytowe stanowiące zabezpieczenie płynności) wynosiła na dzień 31 grudnia 2019 roku 1 048 tys. zł (na 31 grudnia 2018 r. 461 tys. zł).

Realizując proces zarządzania płynnością, Grupa korzysta z narzędzi wspierających jego efektywność. Jednym z podstawowych instrumentów wykorzystywanych przez Grupę jest zarządzanie środkami pieniężnymi w ramach tzw. struktur cash poolingowych Spółki Dominującej wyższego szczebla - Pelion S.A. Struktury cash poolingowe polegają na pokrywaniu niedoborów pieniężnych jednej spółki z nadwyżek wypracowanych przez inną spółkę Grupy. Mechanizm opiera się na przesyłaniu zasobów pieniężnych spółek na jedno wspólne konto, którym zarządza pool leader. Jego zadaniem jest takie rozplanowanie posiadanych środków, by pokryte zostały ewentualne braki na kontach.

Celem cash poolingu jest optymalizacja zarządzania posiadanymi środkami pieniężnymi, ograniczenie kosztów odsetkowych, efektywne finansowanie bieżących potrzeb w zakresie finansowania kapitału obrotowego oraz wspieranie krótkoterminowej płynności finansowej.

W okresie sprawozdawczym nie było przypadków niewywiązania się ze spłaty kapitału, wypłaty odsetek czy innych warunków wykupu zobowiązań. Nie miały miejsca także przypadki naruszenia warunków umów kredytowych, lub pożyczek, które skutkowałyby ryzykiem postawienia ich w stan natychmiastowej wymagalności.

Informacje o kontraktowych terminach zapadalności zobowiązań finansowych według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku prezentuje poniższa tabela. Jako kwoty kapitału w poniższych tabelach zostały przyjęte kwoty zobowiązań oraz zmienne stopy procentowe dla każdego zobowiązania obowiązujące na dni bilansowe.

	31.12.2019	Poniżej 3 miesiące	Od 3 do 12 miesiące	Od 1 roku do 5 lat	Razem
Zobowiązania z tyt. kredytów i pożyczek		2 006	-	-	2 006
Zobowiązania z tyt. prawa do użytkowania aktywów		47	229	224	500
Zobowiązania z tytułu cash poolingu		997	-	-	997
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług		2 310	63	2	2 375
Razem		5 360	292	226	5 878

	31.12.2018	Poniżej 3 miesiące	Od 3 do 12 miesiące	Od 1 roku do 5 lat	Razem
Leasing finansowy		12	33	61	106
Zobowiązania z tytułu cash poolingu		962	-	-	962
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług		2 930	45	7	2 982
Razem		3 904	78	68	4 050

Poniżej została przedstawiona analogiczna analiza terminów zapadalności aktywów finansowych utrzymywanych dla celów zarządzania ryzykiem płynności.

	31.12.2019	Poniżej 3 miesiące	Razem
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		1 048	1 048
Razem		1 048	1 048

	31.12.2018	Poniżej 3 miesiące	Razem
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		469	469
Razem		469	469

Ryzyko kredytowe

Przez ryzyko kredytowe Grupa rozumie prawdopodobieństwo nieterminowego lub całkowitego braku wywiązania się kontrahenta Grupy ze zobowiązań. Ryzyko kredytowe wynikające z niemożności wypełnienia przez strony trzecie warunków umowy dotyczących

instrumentów finansowych Grupy jest zasadniczo ograniczone do wartości bilansowej aktywów finansowych nieuwzględniających wartości zabezpieczeń.

Grupa stosuje zasadę zawierania transakcji dotyczących instrumentów finansowych z wieloma podmiotami charakteryzującymi się wysoką zdolnością kredytową.

Grupa Kapitałowa Pharmena posiada ekspozycję na ryzyko kredytowe z tytułu:

- środków pieniężnych i ich ekwiwalentów,
- lokat bankowych,
- należności z tytułu dostaw i usług i pozostałych należności.

W Grupie Pharmena wartość księgową najlepiej odzwierciedla maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Grupa identyfikuje, mierzy i minimalizuje własną ekspozycję kredytową na poszczególne banki, z którymi zawiera umowy lokat i depozytów. Efekt redukcji ekspozycji kredytowej został osiągnięty przez dywersyfikację portfela banków, z którymi zawierane są umowy. Grupa wycenia ryzyko kredytowe z tego tytułu poprzez ciągłą weryfikację kondycji finansowej banków, odzwierciedlającej się w zmianach ratingu finansowego przyznawanego przez agencje ratingowe.

Znaczące nadwyżki płynnych środków pieniężnych w 2019 roku Grupa lokowała w zdywersyfikowany portfel lokat w bankach o uznanej renomie.

Grupa współpracuje w ramach transakcji pieniężnych z instytucjami finansowymi (głównie bankami) o wysokiej wiarygodności i nie powodują przy tym znacznej koncentracji ryzyka kredytowego.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Kredyt kupiecki udzielany jest kontrahentom zgodnie z zasadami określonymi w wewnętrznych procedurach.

Każdy z kontrahentów dokonujących zakupów z odroczonym terminem płatności ma ustalony limit handlowy określający górną granicę całkowitych zobowiązań handlowych wobec Grupy. Poziom bieżącego zadłużenia i wykorzystania limitu kupieckiego jest monitorowany.

Koncentracja ryzyka kredytowego w Grupie oceniana jest jako niewielka, w związku z rozłożeniem ekspozycji kredytowej na bardzo dużą ilość odbiorców. Decyzje o zwiększeniu limitu poprzedzone są, zgodnie z procedurą, oceną dotychczasowej współpracy, weryfikacją posiadanych zabezpieczeń kredytu kupieckiego, a w przypadku kontrahentów ze znaczącymi saldami należności - analizą sprawozdań ekonomiczno - finansowych.

Ryzyko walutowe

Przez ryzyko walutowe Grupa rozumie prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany kursów walutowych na wynik finansowy Grupy.

Grupa obecnie realizuje nieznaczną część sprzedaży na rynkach eksportowych, ale w niedalekiej przyszłości spodziewa się że jej udział w przychodach ze sprzedaży ogółem znacząco wzrośnie. W takim przypadku wyniki finansowe mogą być w znaczącym stopniu uzależnione od kształtowania się kursów walutowych pomiędzy złotym polskim, a walutami krajów, do których Grupa będzie eksportowała swoje towary lub otrzymywała wynagrodzenie z tytułu udzielonych licencji lub sprzedaży wartości intelektualnej. W celu ograniczenia wpływu tego ryzyka, Grupa rozważa zastosowanie walutowych transakcji zabezpieczających.

Obecnie około 2% przychodów ze sprzedaży uzależnione jest od wahań kursów walut.

Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym objęte są wyniki amerykańskiej spółki Cortria Corporation oraz niemieckiej Menavitin GmbH z siedzibą w Berlinie. Związane jest z tym ryzyko zmiany kursu walutowego USD/PLN oraz EUR/PLN, według którego przeliczane są poszczególne aktywa i pozycje finansowe spółek zagranicznych na PLN. Poniżej została przedstawiona analiza

wrażliwości pokazująca wpływ potencjalnie możliwej zmiany kursów wymiany walut na wynik finansowy oraz inne całkowite dochody:

	USD/PLN	
Potencjalna możliwa zmiana kursu walutowego	+/- 5,0%	+/- 10,0%
Wpływ na zysk (stratę) netto	+/-134 tys. zł	+/-268 tys. zł
Wpływ na inne całkowite dochody	+/-14 tys. zł	+/-27 tys. zł

	EUR/PLN	
Potencjalna możliwa zmiana kursu walutowego	+/- 5,0%	+/- 10,0%
Wpływ na zysk (stratę) netto	+/-94 tys. zł	+/-189 tys. zł
Wpływ na inne całkowite dochody	+/-22 tys. zł	+/-44 tys. zł

Poniżej została przedstawiona analogiczna analiza wrażliwości na koniec okresu porównywalnego tj. wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:

	USD/PLN	
Potencjalna możliwa zmiana kursu walutowego	+/- 5,0%	+/- 10,0%
Wpływ na zysk (stratę) netto	+/-61 tys. zł	+/-122 tys. zł
Wpływ na inne całkowite dochody	+/-16 tys. zł	+/-32 tys. zł

	EUR/PLN	
Potencjalna możliwa zmiana kursu walutowego	+/- 5,0%	+/- 10,0%
Wpływ na zysk (stratę) netto	+/-21 tys. zł	+/-42 tys. zł
Wpływ na inne całkowite dochody	+/-22 tys. zł	+/-44 tys. zł

Ryzyko stopy procentowej

Przez ryzyko stopy procentowej Grupa rozumie prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany stóp procentowych na wynik finansowy. Głównym źródłem ryzyka stopy procentowej są zobowiązania finansowe tj.: kredyty bankowe i zawarte umowy leasingowe. Wymienione instrumenty finansowe oparte są o zmienne stopy procentowe i narażają Grupę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych związanych ze zmianą stóp procentowych.

Grupa korzysta z finansowania w walucie krajowej.

Analiza wrażliwości

Poniżej została przedstawiona analiza wrażliwości pokazująca wpływ potencjalnie możliwej zmiany stóp procentowych na wynik finansowy netto.

Zobowiązania odsetkowe oparte na zmiennej stopie procentowej na dzień bilansowy wyniosły: 3 487 tys. zł.

Potencjalna możliwa zmiana stóp procentowych	+/- 0,50p.p.	+/- 1,0p.p.	+/-1,5p.p.
Wpływ na wynik netto w okresie sprawozdawczym	-/+ 14 tys. zł	-/+ 28 tys. zł	-/+ 42 tys. zł

W Grupie na 31 grudnia 2019 i 2018 roku nie wystąpiły należności odsetkowe oparte na zmiennej stopie procentowej.

Poniżej została przedstawiona analiza wrażliwości na koniec okresu porównywalnego tj. wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:

Zobowiązania odsetkowe oparte na zmiennej stopie procentowej na dzień bilansowy wyniosły: 1 066 tys. zł.

Potencjalna możliwa zmiana stóp procentowych	+/- 0,50p.p.	+/- 1,0p.p.	+/-1,5p.p.
Wpływ na wynik netto w okresie sprawozdawczym	-/+ 4 tys. zł	-/+ 9 tys. zł	-/+ 13 tys. zł

Ryzyko ceny związane z instrumentami finansowymi

W Grupie Kapitałowej Pharmena nie występuje ryzyko ceny związane z instrumentami finansowymi.

4.2 Instrumenty finansowe

Jako instrument finansowy Grupa kwalifikuje każdą umowę, która skutkuje jednocześnie powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron, pod warunkiem, że z kontraktu zawartego między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze.

Zasady rachunkowości

Grupa kwalifikuje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
- wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Klasyfikacji dokonuje się na moment początkowego ujęcia aktywów.

Klasyfikacja aktywów finansowych zależy od modelu biznesowego zarządzania aktywami finansowymi oraz od charakterystyki umownych przepływów pieniężnych (test SPPI) dla danego składnika aktywów finansowych.

Aktywa finansowe ujmuje się gdy Grupa staje się stroną postanowień umownych instrumentu. Aktywa finansowe wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z aktywów finansowych wygasły lub zostały przeniesione, a Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Na moment początkowego ujęcia, Grupa wycenia składnik aktywów finansowych według wartości godziwej powiększonej o, w przypadku składnika aktywów finansowych, który nie wycenia w wartości godziwej przez wynik finansowy, koszty transakcji, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu składnika aktywów finansowych. Koszty transakcji dotyczących aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy są ujmowane w wyniku finansowym.

Wycena po początkowym ujęciu:

1. Instrumenty dłużne - Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Instrumenty dłużne utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów, które obejmują wyłącznie spłaty kapitału i odsetek (SPPI – solely payment of principal and interest), są wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Przychody z tytułu odsetek oblicza się metodą efektywnej stopy procentowej i wykazuje w pozycji „przychody z tytułu odsetek” w wyniku finansowym.

Odpisy z tytułu utraty wartości ujmuje się zgodnie z zasadą opisaną w punkcie „Utrata wartości aktywów finansowych”.

W szczególności do tej kategorii Grupa klasyfikuje:

- należności handlowe,
- pożyczki, które spełniają test klasyfikacyjny SPPI i które zgodnie z modelem biznesowym są wykazywane jako utrzymywane w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych,
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

2. Instrumenty dłużne - Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody

Instrumenty dłużne, z których przepływy stanowią wyłącznie płatności kapitału i odsetek, a które są utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów pieniężnych i w celu sprzedaży, wyceniane są według wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody. Zmiany wartości bilansowej są ujmowane poprzez pozostałe całkowite dochody za wyjątkiem zysków i strat z tytułu utraty wartości, przychodów z tytułu odsetek oraz różnic kursowych, które ujmuje się w wyniku finansowym.

W przypadku zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych łączny zysk lub stratę poprzednio ujęte w pozostałych całkowitych dochodach przenosi się z kapitału własnego do wyniku finansowego i ujmuje jako pozostałe zyski/straty. Przychody z

tytułu odsetek od takich aktywów finansowych wylicza się metodą efektywnej stopy procentowej i ujmuje się w pozycji przychodów finansowych. Odpisy z tytułu utraty wartości ujmuje się zgodnie z zasadą opisaną w punkcie „Utrata wartości aktywów finansowych”.

Na dzień 31 grudnia 2019 i 31 grudnia 2018 Grupa nie posiadała aktywów finansowych zaklasyfikowanych do tej kategorii.

3. Instrumenty dłużne - Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa, które nie spełniają kryteriów wyceny wg zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy. W szczególności Grupa zalicza do tej kategorii pożyczki, które nie spełniają testu SSPI, gdy przepływy z tych pożyczek nie stanowią wyłącznie płatności kapitału i odsetek.

Zysk lub stratę z wyceny inwestycji dłużnych do wartości godziwej ujmuje się w wyniku finansowym i prezentuje w pozycji „Zyski/straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów finansowych” w okresie, w którym wystąpiły. Zyski/straty z wyceny do wartości godziwej zawierają wynikające z umowy otrzymane odsetki od instrumentów finansowych zaliczonych do tej kategorii.

Na dzień 31 grudnia 2019 i 31 grudnia 2018 Grupa nie posiadała aktywów finansowych zaklasyfikowanych do tej kategorii.

Zobowiązania finansowe są początkowo ujmowane w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcyjne, a następnie wg zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

W przypadku modyfikacji warunków umownych zobowiązania finansowego, które nie powodują zaprzestania ujmowania istniejącego zobowiązania, zysk lub stratę ujmuje się w wyniku bieżącym. Zysk lub stratę oblicza się jako różnicę pomiędzy wartością bieżącą zmodyfikowanych i oryginalnych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych z zastosowaniem oryginalnej efektywnej stopy procentowej zobowiązania.

Do najistotniejszych instrumentów finansowych stosowanych przez Grupę należą:

- należności handlowe oraz pozostałe należności,
- należności z tytułu udzielonych pożyczek,
- kredyty bankowe oraz zobowiązania z tytułu cash pooling,
- zobowiązania z tytułu prawa do użytkowania aktywów (leasingowe),
- zobowiązania handlowe.

Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Spółki Grupy dokonują oceny oczekiwanych strat kredytowych związanych z instrumentami dłużnymi wycenianymi według zaamortyzowanego kosztu i w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, niezależnie czy wystąpiły przesłanki utraty wartości.

W przypadku krótkoterminowych należności handlowych, które nie mają znaczącego elementu finansowania, Grupa stosuje podejście uproszczone wymagane w MSSF 9 i wycenia odpisy z tytułu utraty wartości w wysokości strat kredytowych oczekiwanych w całym okresie życia należności od momentu jej początkowego ujęcia. Spółki Grupy stosują matrycę odpisów, w której odpisy oblicza się dla należności handlowych zaliczonych do różnych przedziałów wiekowych lub okresu przeterminowania.

W celu określenia ogólnego współczynnika niewypełnienia zobowiązania, Spółki Grupy przeprowadzają analizę nieściągalności za ostatnie 3 lata. W celu określenia ogólnego współczynnika niewypełnienia zobowiązania oblicza się dla następujących przedziałów: do 30 dni, 30 do 60 dni, 60 do 90 dni, powyżej 90 dni.

W celu określenia współczynnika niewypełnienia zobowiązania dla danego przedziału wiekowania, saldo należności odpisanych w okresie ostatnich 3 lat, porównuje się z saldem należności niespłaconych.

Odpis z tytułu utraty wartości oblicza się uwzględniając współczynniki niewypełnienia zobowiązania skorygowane o wysokość salda należności niespłaconych na dzień bilansowy dla każdego przedziału analizy wiekowej.

Dla aktywów finansowych innych niż należności handlowe, Grupa stosuje trzystopniowy model utraty wartości:

Stopień 1 - salda, dla których ryzyko kredytowe nie wzrosło znacząco od początkowego ujęcia. Oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania w ciągu 12 miesięcy (tj. całkowita oczekiwana strata kredytowa pomnożona jest przez prawdopodobieństwo, że strata wystąpi w ciągu następných 12 miesięcy),

Stopień 2 - obejmuje salda, dla których nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia, ale brak jest obiektywnych przesłanek utraty wartości, oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypelnienia zobowiązania przez cały umowny okres życia danego aktywa,

Stopień 3 - obejmuje salda z obiektywną przesłanką utraty wartości.

W zakresie w jakim zgodnie z powyższym modelem konieczna jest ocena czy nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego, Grupa uwzględnia następujące przesłanki przy dokonywaniu tej oceny:

- pożyczka jest przeterminowana o co najmniej 30 dni,
- nastąpiły zmiany legislacyjne, technologiczne lub makroekonomiczne, które mają znaczący negatywny wpływ na dłużnika,
- pojawiły się informacje o znaczącym niekorzystnym zdarzeniu dotyczącym pożyczki lub innej pożyczki tego samego dłużnika od innego pożyczkodawcy (np. wypowiedzenie umowy pożyczki, naruszenie jej warunków lub renegotiacja warunków ze względu na trudności finansowe),
- dłużnik stracił znaczącego klienta lub dostawcę albo doświadczył innych niekorzystnych zmian na swoim rynku.

Aktywa finansowe są spisywane w całości lub części, kiedy Grupa wyczerpie praktycznie wszystkie działania w zakresie ściągnięcia i uzna, że nie można już racjonalnie oczekiwać odzyskania należności.

4.3 Zestawienie aktywów i zobowiązań stanowiących instrumenty finansowe oraz przychody i koszty ujmowane w sprawozdaniu z wyniku

ZESTAWIENIE AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ STANOWIĄCYCH INSTRUMENTY FINANSOWE na 31 grudnia 2019	Kategorie instrumentów finansowych		Razem
	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	
Klasy instrumentów finansowych			
Aktywa finansowe			
Należności z tyt. dostaw i usług	1 833	-	1 833
Kaucje	104	-	104
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 048	-	1 048
Należności z tyt. faktoringu	561	-	561
Razem	3 546	-	3 546
Zobowiązania finansowe			
Kredyty i pożyczki o zmiennej stopie procentowej	-	2 000	2 000
Zobowiązanie z tyt. prawa do użytkowania aktywów	-	489	489
Zobowiązania z tyt. cash poolingu	-	997	997
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	-	2 375	2 375
Razem	-	5 861	5 861

ZESTAWIENIE AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ STANOWIĄCYCH INSTRUMENTY FINANSOWE na 31 grudnia 2018	Kategorie instrumentów finansowych		Razem
	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	
Klasy instrumentów finansowych			
Aktywa finansowe			
Należności z tyt. dostaw i usług	773	-	773
Kaucje	104	-	104
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	469	-	469
Razem	1 346	-	1 346
Zobowiązania finansowe			
Leasing finansowy	-	104	104
Zobowiązania z tyt. cash poolingu	-	962	962
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	-	2 982	2 982
Razem	-	4 048	4 048

Wartość bilansowa aktywów i zobowiązań stanowiących instrumenty finansowe jest zasadniczo zbliżona do ich wartości godziwej.

PRZYCHODY I KOSZTY UJMOWANE W SPRAWOZDANIU Z WYNIKU	2019	2018
Przychody ujęte w sprawozdaniu z wyniku	26	-
Przychody z tyt. odsetek od pożyczek i należności, dla których nie nastąpiła utrata wartości	26	-
Koszty ujęte w sprawozdaniu z wyniku	387	280
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość należności z tyt. dostaw i usług	-	1
Koszty odsetkowe od zobowiązań finansowych	305	175
Koszty odsetkowe od zobowiązań z tyt. faktoringu odwrotnego	19	6
Koszty z tyt. prowizji	63	98
Wynik z transakcji ujęty w sprawozdaniu z wyniku	(361)	(280)

4.4 Zobowiązania finansowe długo i krótkoterminowe

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	31.12.2019	31.12.2018
Kredyty i pożyczki	2 000	-
Zobowiązanie z tyt. prawa do użytkowania aktywów (leasing finansowy)	489	104
Cash pooling	997	962
Zobowiązania finansowe, razem	3 486	1 066
- długoterminowe	216	61
- krótkoterminowe	3 270	1 005

ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH W 2019	Kredyty i pożyczki	Zobowiązanie z tyt. prawa do użytkowania aktywów	Zobowiązanie z tyt. cash pooling	Razem
Stan na początek okresu	-	104	962	1 066
Zwiększenia	8 789	691	65	9 545
- otrzymane kredyty, pożyczki	8 500	-	-	8 500
- leasing	-	674	-	674
- naliczone odsetki	245	20	32	297
- cash pooling	-	-	33	33
- prowizje	44	-	-	44
- inne	-	(3)	-	(3)
Zmniejszenia	6 789	306	30	7 125
- spłata kredytów, pożyczek	6 500	-	-	6 500
- spłata zobowiązań z tyt. leasingu	-	288	-	288
- spłata odsetek i prowizji	289	18	30	337
Stan na koniec okresu	2 000	489	997	3 486
- długoterminowe	-	216	-	216
- krótkoterminowe	2 000	273	997	3 270

ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH W 2018	Kredyty i pożyczki	Leasing finansowy	Zobowiązanie z tyt. cash pooling	Razem
Stan na początek okresu	3 592	92	9	3 693
Zwiększenia	243	69	965	1 277
- leasing finansowy	-	65	-	65
- naliczone odsetki	156	4	13	173
- cash pooling	-	-	952	952
- inne	87	-	-	87
Zmniejszenia	3 835	57	12	3 904

w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

- spłata kredytów, pożyczek	3 579	-	-	3 579
- spłata zobowiązań z tyt. leasingu	-	53	-	53
- spłata odsetek	169	4	12	185
- inne	87	-	-	87
Stan na koniec okresu	-	104	962	1 066
- długoterminowe	-	61	-	61
- krótkoterminowe	-	43	962	1 005

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU PRAWA DO UŻYTKOWANIA AKTYWÓW (LEASINGU FINANSOWEGO)	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania z tytułu prawa do użytkowania aktywów (leasingu finansowego) brutto (minimalne opłaty leasingowe)	500	106
- do 1 roku	276	45
- od 1 do 5 lat	224	61
Przyszłe koszty finansowe z tytułu prawa do użytkowania aktywów (leasingu finansowego)	11	2
Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu prawa do użytkowania aktywów (leasingu finansowego)	489	104
- do 1 roku	273	43
- od 1 do 5 lat	216	61

W Grupie Pharmena przedmiotem leasingu są najem powierzchni biurowej oraz samochody osobowe.

Poniżej przedstawiono opis znaczących postanowień zawartych umów leasingowych:

- leasing samochodów osobowych
  - przedłużenie umowy na warunkach zgodnych z ofertą Finansującego (aktualną w dniu przedłużenia), które odbywa się na pisemny wniosek Korzystającego, złożony najpóźniej na 14 dni przed dniem zakończenia umowy,
  - nabycie przedmiotu leasingu w terminie 7 dni od daty zakończenia podstawowego okresu umowy, na warunkach szczegółowo określonych w umowie,
  - podwyższenie wysokości opłat leasingowych w przypadku, gdy podwyższeniu ulegnie stopa redyskonta weksli ogłaszana przez NBP,
  - rozwiązanie umowy przed terminem jej zakończenia na wniosek Korzystającego, po zakupieniu przez Finansującego przedmiotu umowy u Dostawcy,
  - nabycie przedmiotu leasingu w terminie 14 dni od wygaśnięcia umowy pod warunkiem uiszczenia wszystkich opłat i należności wynikających z umowy, o ile Finansujący nie postanowi inaczej,
  - podwyższenie lub obniżenie wysokości czynszów leasingowych ustalane w oparciu o stawkę WIBOR dla depozytów 1-miesięcznych (stawka referencyjna).
- najem powierzchni biurowej.

4.5 Kredyty bankowe

PODZIAŁ KREDYTÓW I POŻYCZEK WEDŁUG INSTYTUCJI UDZIELAJĄCYCH FINANSOWANIA na 31 grudnia 2019	Waluta kredytu	Kwota kredytu pozostała do spłaty
Bank Gospodarstwa Krajowego w Warszawie	PLN	2 000
Odsetki od kredytów		-
Zobowiązania z tyt. kredytów i pożyczek, razem		2 000
- krótkoterminowe		2 000

KREDYTY BANKOWE WEDŁUG WALUTY FINANSOWANIA I TERMINU WYMAGALNOŚCI na 31 grudnia 2019	Waluta kredytu udzielonego Grupie w PLN
2020	2 000
Razem	2 000

Zaciągnięte kredyty były wymagalne w okresie 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. nie występowały zobowiązania z tyt. kredytów.

Zabezpieczenie spłaty powyższych kredytów stanowią:

- zastawy rejestrowe na mieniu ruchomym
- weksel poręczony przez Pelion S.A.
- upoważnienie do rachunku
- przelew wierzytelności.

Analiza wrażliwości kredytów na ryzyko związane ze zmianami kursów walut oraz stóp procentowych została przedstawiona odpowiednio w nocie 4.1.

Środki uzyskane w ramach ww. umów kredytowych służą finansowaniu kapitału obrotowego i wspierają zarządzanie płynnością finansową.

4.6 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Zasady rachunkowości

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o wysokim stopniu płynności i o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy. Środki pieniężne wycenia się w kwocie nominalnej powiększonej o odsetki. Wartość księgowa tych aktywów odpowiada ich wartości godziwej.

	31.12.2019	31.12.2018
Środki pieniężne w kasie	31	8
Środki pieniężne w banku	1 017	461
- rachunek bieżący	736	125
- rachunek lokat	2	3
- rachunek walutowy	279	333
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, razem	1 048	469

4.7 Wartość godziwa instrumentów finansowych

Zasady rachunkowości

Za wartość godziwą uznaje się cenę, którą można uzyskać przy sprzedaży składnika aktywów lub zapłaconą w celu przeniesienia zobowiązania w zwyczajowej transakcji w głównym (lub najkorzystniejszym) rynku w dniu wyceny i na obecnych warunkach rynkowych, niezależnie od tego, czy cena jest bezpośrednio obserwowalna czy oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny. W wycenie do wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązania, Grupa bierze pod uwagę właściwości danego składnika aktywów lub zobowiązań, jeżeli uczestnicy rynku biorą te cechy pod uwagę przy wycenie aktywów lub zobowiązań na dzień wyceny. Wartość godziwą dla celów wyceny i / lub ujawniania informacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy ustala się na ww. podstawie, z wyjątkiem transakcji płatności w formie akcji, które są objęte zakresem MSSF 2, transakcji leasingowych, które są objęte zakresem MSSF 16 jak i wycen, które mają pewne podobieństwa do wartości godziwej, ale nie są wartościami godziwymi takie jak cena sprzedaży netto zgodnie z MSR 2 czy wartość użytkowa zgodnie z MSR 36.

Ponadto, dla celów sprawozdawczości finansowej, wyceny w wartości godziwej są skategoryzowane według trzech poziomów w zależności od stopnia, w jakim dane wsadowe do pomiarów wartości godziwej są obserwowalne i od znaczenia danych wsadowych do wyceny w wartości godziwej jako całości. Poziomy te kształtują się w następujący sposób:

Poziom 1: danymi wsadowymi są ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań, do których jednostka ma dostęp w dniu wyceny,

Poziom 2: danymi wsadowymi są dane inne niż ceny notowane zaliczane do Poziomu 1, które są obserwowalne dla składnika aktywów lub zobowiązań, bezpośrednio lub pośrednio,

Poziom 3: danymi wsadowymi są nieobserwowalne dane do wyceny składnika aktywów lub zobowiązań.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym, Grupa ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując się istotnością danych wejściowych najniższego poziomu, który ma szczególną wagę dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość.

Na potrzeby ujawnienia wyników wyceny do wartości godziwej Grupa ustaliła klasy aktywów i zobowiązań na podstawie rodzaju, cech i ryzyka związanego z poszczególnymi składnikami aktywów i zobowiązań oraz poziom w hierarchii wartości godziwej jak opisano powyżej.

W Grupie Pharmena nie wystąpiły instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej.

CZĘŚĆ 5 ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

5.1 Polityka zarządzania kapitałem

Zarządzanie kapitałem w Grupie ma na celu zabezpieczenie środków na rozwój oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu płynności. Celem zarządzania kapitałem jest również utrzymywanie optymalnej struktury kapitałowej, pozwalającej na redukcję kosztów zaangażowanego kapitału.

Grupa monitoruje strukturę finansowania stosując wskaźnik relacji długu do kapitału własnego, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do kapitału własnego.

Do zadłużenia netto Grupa wlicza kredyty, pożyczki oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i cash pooling pomniejszone o środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Kapitał własny obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom Spółki Dominującej.

	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania długoterminowe	216	61
- zobowiązanie z tyt. prawa do użytkowania aktywów (leasing finansowy)	216	61
Zobowiązania krótkoterminowe	3 270	1 005
- kredyty i pożyczki	2 000	-
- cash pooling	997	962
- zobowiązanie z tyt. prawa do użytkowania aktywów (leasing finansowy)	273	43
Razem zobowiązania (wliczane do zadłużenia netto)	3 486	1 066
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 048	469
Zadłużenie netto	2 438	597
Kapitał własny	4 996	1 936
Zadłużenie netto do kapitału własnego	0,49	0,31

Utrzymywany przez Spółkę Dominującą poziom kapitału własnego w prezentowanych okresach spełniał wymogi określone w Kodeksie spółek handlowych. Na Spółkę Dominującą nie nałożono jakichkolwiek zewnętrznych wymogów kapitałowych.

5.2 Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy obejmuje nominalną wartość akcji PHARMENA S.A. pokrytych gotówką i wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnej ze statutem oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. i na dzień podpisania niniejszego sprawozdania kapitał podstawowy Spółki Dominującej, zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego, wynosił 1 098 tys. zł i dzielił się na 10 984 758 akcji serii A, B, C, D i E w pełni opłaconych, o wartości nominalnej 0,10 zł każda. W okresie objętym sprawozdaniem finansowym nie została dokonana zmiana

wartości nominalnej akcji. Akcje uprawniają łącznie do 10 984 758 głosów na WZA Spółki. Koszty emisji akcji w 2019 r. wyniosły łącznie 549 tys. zł.

Seria /emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	zwykłe	bez	bez ograniczeń	5 730 000	573	gotówka	17.04.2008	17.04.2008
B	zwykłe	bez	bez ograniczeń	524 260	52	gotówka	25.07.2008	25.07.2008
C	zwykłe	bez	bez ograniczeń	781 782	78	gotówka	16.11.2012	16.11.2012
D	zwykłe	bez	bez ograniczeń	1 759 010	176	gotówka	25.07.2013	25.07.2013
E	zwykłe	bez	bez ograniczeń	2 189 706	219	gotówka	12.06.2019	12.06.2019
Liczba akcji razem				10 984 758				
Kapitał podstawowy razem					1 098			

Spółka Dominująca nie posiada akcji własnych. Spółki zależne nie posiadają akcji PHARMENA S.A.

Według posiadanych przez Spółkę informacji na dzień 31 grudnia 2019 r. struktura akcjonariatu Spółki Dominującej przedstawia się następująco:

Nazwa podmiotu	Liczba posiadanych akcji	% w kapitale akcyjnym	Liczba głosów	% udział głosów na WZA
Pelion S.A. wraz ze spółkami zależnymi*	6 711 966	61,10%	6 711 966	61,10%
Jerzy Gębicki	676 000	6,15%	676 000	6,15%
Konrad Palka	477 881	4,35%	500 000	4,35%
Max Welt Holdings LP z siedzibą Larnaca, Cypr	500 000	4,55%	500 000	4,55%
Robert Bożyk	500 000	4,55%	477 881	4,55%
Pozostali Akcjonariusze	2 118 911	19,29%	2 118 911	19,29%
Razem	10 984 758	100,00%	10 984 758	100,00%

* Pelion S.A. 6 141 593 szt. akcji, PGF Sp. z o.o. we Wrocławiu 274 218 szt. akcji, Polska Grupa Farmaceutyczna S.A. w Łodzi 296 155 szt. akcji

Według posiadanych przez Spółkę informacji na dzień 31 grudnia 2018 r. struktura akcjonariatu Spółki Dominującej przedstawia się następująco:

Nazwa podmiotu	Liczba posiadanych akcji	% w kapitale akcyjnym	Liczba głosów	% udział głosów na WZA
Pelion S.A. wraz ze spółkami zależnymi*	5 163 054	58,70%	5 163 054	58,70%
Jerzy Gębicki	676 000	7,69%	676 000	7,69%
Konrad Palka	477 881	5,43%	477 881	5,43%
Max Welt Holdings LP z siedzibą Larnaca, Cypr	465 590	5,29%	465 590	5,29%
Robert Bożyk	441 000	5,01%	441 000	5,01%
Pozostali Akcjonariusze	1 571 527	17,88%	1 571 527	17,88%
Razem	8 795 052	100,00%	8 795 052	100,00%

*Pelion S.A. 4 724 305 szt. akcji, PGF Sp. z o.o. we Wrocławiu 210 937 szt. akcji, Polska Grupa Farmaceutyczna S.A. w Łodzi 227 812 szt. Akcji

5.3 Pozostałe kapitały

Kapitał zapasowy tworzony jest z:

- podziału zysku,
- nadwyżki ceny emisyjnej akcji ponad wartość nominalną

i wykorzystywany zgodnie ze statutem lub umową spółek Grupy.

Kapitał pozostały-rezerwowy w Grupie powstał z podziału zysku Spółki Dominującej, z przeznaczeniem na finansowanie inwestycji.

Zyski (straty) zatrzymane obejmują:

- wynik finansowy z lat ubiegłych, na który składają się korekty konsolidacyjne z lat poprzednich wpływające na wynik finansowy, skutki przejścia Grupy na MSSF, oraz niepokryte straty z lat ubiegłych spółek Grupy,
- wynik finansowy roku bieżącego.

W skład kapitału własnego wchodzi również różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych oraz kapitał z tytułu zysków i strat aktuarialnych z tyt. świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia.

	31.12.2019	31.12.2018
Kapitał zapasowy	52 010	38 476
- ze sprzedaży akcji ponad wartość nominalną	42 684	30 313
- z podziału zysku	9 326	8 163
Kapitały rezerwowe	1 059	1 059
- z podziału zysku	1 059	1 059

Zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych tylko kapitał, który powstał z zysku netto wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu danej spółki, może być przeznaczony do podziału pomiędzy akcjonariuszy. Na dzień 31 grudnia 2019 r. kapitał dostępny do podziału między akcjonariuszy Spółki Dominującej wyniósł 10 385 tys. zł (na 31 grudnia 2018 r. - 9 222 tys. zł).

CZĘŚĆ 6 WARTOŚCI SZACUNKOWE ORAZ PROFESJONALNY OSĄD

Zasady rachunkowości

Przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Zarząd wykorzystuje szacunki oparte na założeniach i osądach, które mają wpływ na prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów i kosztów. Założenia oraz szacunki dokonane na ich podstawie opierają się na historycznym doświadczeniu i analizie różnych czynników, które są uznawane za racjonalne, a ich wyniki stanowią podstawę profesjonalnego osądu, co do wartości pozycji, których dotyczą jednak rzeczywiste wyniki mogą różnić się od przewidywanych. Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków jest rozpoznawana w okresie, w którym zostały one zmienione. Przyjęte istotne założenia przy dokonywaniu szacunków przedstawione zostały w odpowiednich notach do sprawozdania. W odniesieniu do niektórych szacunków Zarząd opiera się na opiniach i wycenach niezależnych ekspertów.

GŁÓWNE SZACUNKI I ZAŁOŻENIA, KTÓRE SĄ ZNACZĄCE DLA SPRAWOZDANIA GRUPY

Okres ekonomicznej użyteczności rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. Okresy użytkowania aktywów przyjęte przez spółki Grupy Kapitałowej dla celów amortyzacji odzwierciedlają oczekiwany okres przynoszenia korzyści ekonomicznych przez te aktywa w przyszłości.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby

spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Zdaniem Zarządu, w świetle aktualnych projekcji podatkowych, utworzone aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest odzyskiwalne.

Informacje dotyczące aktywów z tytułu podatku odroczonego przedstawiono w notcie 8.3.

Utrata wartości

Zarząd dokonuje oceny, czy istnieją przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości składników aktywów trwałych i obrotowych. Przesłanki mogą pochodzić z zewnątrz i dotyczyć na przykład zmiennych rynkowych i innych zmiennych związanych z bieżącymi trendami gospodarczymi jak również wynikać z planów, działań i zdarzeń mających miejsce w Grupie. Na dzień 31 grudnia 2019 roku, po wykonaniu stosownych testów na utratę wartości dla aktywów, które tego wymagały, Grupa dokonała niezbędnych korekt wartości tych aktywów i ujawniła szczegółowe informacje dotyczące wyników testów w notach 9.1 i 9.2.

Rezerwy w tym rezerwy na świadczenia pracownicze

Przy określaniu wartości rezerw wymagane jest dokonanie szacunków, przyjęcie założeń dotyczących stóp dyskontowych, przewidywanych kosztów oraz terminów płatności. Wysokość rezerw na świadczenia pracownicze określana jest na podstawie wycen aktuarialnych wykonywanych przez niezależne, profesjonalne firmy. Przy wycenach aktuarialnych dokonywane są szacunki dotyczące rotacji zatrudnienia, poziomu wzrostu płac, stóp dyskontowych oraz inflacji. Szczegółowe informacje na temat przyjętych założeń do wyceny rezerw zostały przedstawione w notach 11.2 i 11.3.

Założenia aktuarialne oraz wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych zostały opisane w notcie 11.3.

Rozpoznawanie i wycena zobowiązań warunkowych

Grupa dokonuje oceny prawdopodobieństwa wystąpienia zobowiązań. Jeżeli wystąpienie niekorzystnego zdarzenia jest prawdopodobne, Grupa ujmuje rezerwę w odpowiedniej wysokości. Jeżeli wystąpienie niekorzystnego zdarzenia jest możliwe, lecz nie jest prawdopodobne, ujmowane jest zobowiązanie warunkowe.

Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Z dniem 15 lipca 2016 r. do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisów ustawy podatkowej. Nowe regulacje wymagają znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji. Grupa ujmuje i wycenia należności/zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego, a także aktywa/rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 Podatek dochodowy w oparciu o dochód do opodatkowania (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe oraz odpowiednie stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi. W październiku 2018 r. UE zatwierdziła interpretację KIMSF 23 Niepewność co do traktowania podatkowego dochodu, która obowiązuje dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub później. Interpretacja ta wyjaśnia w jaki sposób należy stosować wymogi w zakresie ujmowania i wyceny zawarte w MSR 12 w przypadku, gdy występuje niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego. Interpretacja ta nie miała wpływu na wartość kapitałów własnych Grupy na moment jej pierwotnego zastosowania, tj. 1 stycznia 2019 r.

Przepisy dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, podatku dochodowego od osób fizycznych, czy składek na ubezpieczenia społeczne podlegają częstym zmianom, wskutek czego niejednokrotnie brak jest odniesienia do utrwalonej linii orzecznictwa. Obowiązujące przepisy nie zawsze są jednoznaczne, co dodatkowo powoduje rozbieżności w ich interpretacji. Rozliczenia podatkowe są przedmiotem kontroli organów podatkowych. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w rozliczeniach podatkowych, podatnik zobowiązany jest do uiszczenia kwoty zaległości wraz z należnymi odsetkami ustawowymi. Zapłata zaległych zobowiązań nie zawsze zwalnia z odpowiedzialności karno-skarbowej. Opisane zjawiska powodują, że rozliczenia podatkowe są obciążone stosunkowo wysokim ryzykiem.

Rozliczenia podatkowe mogą zostać poddane kontroli przez okres pięciu lat, licząc od końca roku, w którym zostały złożone deklaracje podatkowe. W efekcie kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organy skarbowe.

Wycena zobowiązań z tytułu leasingu oraz prawa do użytkowania składnika aktywów

Niepewność szacunków wynika z wdrożenia MSSF 16. Wdrożenie wymagało subiektywnych ocen przy dokonywaniu szacunków i założeń, mających wpływ na wycenę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz praw do użytkowania składników aktywów:

- przy określaniu pozostałego okresu leasingu w odniesieniu do umów zawartych na czas nieokreślony przyjęto 5-letni horyzont czasowy ich dalszego trwania,
- przy określeniu krańcowych stóp procentowych leasingobiorcy, stosowanych przy dyskontowaniu przyszłych przepływów pieniężnych przyjęto jedną stopę ustaloną dla Grupy na poziomie średniego kosztu finansowania,
- przy wskazaniu okresów użyteczności i stawek amortyzacji praw do użytkowania składników aktywów, przyjęto okresy adekwatne do założonego oczekiwanego okresu użytkowania składnika aktywów.

Aktywowanie kosztów prac rozwojowych

Grupa zleca opracowanie formulacji i technologii wytwarzania nowych produktów podmiotom trzecim, posiadającym szerokie kompetencje oraz wieloletnie doświadczenie w wyżej wymienionych obszarach. Potwierdza to możliwość ukończenia podejmowanych prac rozwojowych, z uwzględnieniem dostępnego stanu techniki. Ponadto decyzje o rozpoczęciu prac rozwojowych podejmowane są w oparciu o analizę rynku, bieżące trendy rynkowe oraz oczekiwania potencjalnego konsumenta na dany produkt. Grupa podejmuje decyzję o rozpoczęciu prac rozwojowych jedynie w przypadkach, które wskazują na prawdopodobne uzyskanie przyszłych korzyści ekonomicznych, w oparciu o analizę ponoszonych nakładów w odniesieniu do spodziewanych przyszłych przychodów, opartych o historyczne przychody Grupy w danej kategorii. Koszty prowadzonych prac są ujmowane na odrębnym zleceniu, pozwalającym w każdym momencie na wiarygodne ustalenie poniesionych nakładów.

Grupa podejmuje decyzję o przeniesieniu nakładów ponoszonych na prace rozwojowe w realizacji, w momencie ich zakończenia to jest w momencie podjęcia decyzji o ich wprowadzeniu do oferty produktów Grupy oraz związanej z tym decyzji o złożeniu pierwszego zamówienia na gotowy produkt u wytwórcy. Decyzja powyższa podejmowana jest w oparciu o uzyskane pozytywne wyniki badań produktu (wyniki długoterminowe badań stabilności, wyniki badań własności użytkowych produktów) oraz bieżącą ocenę otoczenia rynkowego. Decyzja o nie wdrożeniu produktu do oferty Grupy jest podejmowana w przypadku uzyskania negatywnych wyników badań lub też zmiany otoczenia rynkowego i skutkuje ujęciem nakładów na pracę rozwojową w realizacji w kosztach okresu.

Więcej informacji na temat aktywowania kosztów prac rozwojowych znajduje się w nocie 9.1.

CZĘŚĆ 7 GRUPA PHARMENA ORAZ WARTOŚĆ FIRMY

7.1 Połączenie przedsięwzięć oraz wartość firmy

Zasady rachunkowości

Zgodnie z MSSF 3 połączenia jednostek Grupa rozlicza metodą nabycia. Na koszt połączenia składa się łączna kwota zapłaty, według wartości godziwej na dzień nabycia, oraz wartość wszelkich dotychczasowych udziałów niekontrolujących w nabywanej jednostce.

W przypadku każdego połączenia przedsięwzięć, Grupa wybiera, czy będzie wyceniać udziały niekontrolujące w jednostce przejmowanej w wartości godziwej czy też w wartości proporcjonalnego udziału niekontrolujących udziałów w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto jednostki przejmowanej. Wydatki poniesione w związku z transakcją nabycia kontroli ujmują się w kosztach ogólnego zarządu.

W połączeniu przedsięwzięć realizowanym etapami jednostka przejmująca ponownie wycenia uprzednio należące do niej udziały w jednostce przejmowanej do wartości godziwej na dzień przejęcia i ujmuje powstały zysk lub stratę w sprawozdaniu z wyniku.

Wszelkie zapłaty warunkowe stanowiące element rozliczenia połączenia przedsięwzięć wyceniane są na dzień nabycia w wartości godziwej. Zapłata warunkowa zaklasyfikowana jako składnik aktywów lub zobowiązań będący instrumentem finansowym

w zakresie MSSF 9 jest wyceniana w wartości godziwej ze zmianami wartości godziwej odnoszonymi do sprawozdania z wyniku lub innych całkowitych dochodów. Jeżeli zapłata warunkowa jest poza zakresem MSSF 9, wówczas jest wyceniana zgodnie z właściwym MSSF. Jeżeli zapłata warunkowa jest zaklasyfikowana jako składnik kapitału własnego, jej wartość nie podlega aktualizacji wyceny. Późniejsze rozliczenie ujmuje się w ramach kapitału własnego.

Wartość firmy początkowo wycenia się według ceny nabycia stanowiącej nadwyżkę kwoty przekazanej zapłaty powiększonej o wartość rozpoznanych udziałów niekontrolujących oraz posiadane wcześniej udziały ponad wartość netto możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań. Jeżeli wartość godziwa aktywów netto przewyższa kwotę przekazanej zapłaty, Grupa ponownie ocenia, czy poprawnie zidentyfikowała wszystkie nabyte aktywa i wszystkie przejęte zobowiązania i dokonuje przeglądu procedur stosowanych do określenia wartości na dzień przejęcia. Jeśli po dokonaniu ponownej oceny nadal występuje nadwyżka wartości godziwej przejętych aktywów netto nad zagregowaną wartością przekazanej zapłaty, różnicę taką ujmuje się w sprawozdaniu z wyniku.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do segmentów działalności, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości segmentu działalności, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość segmentu jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. Gdy następuje sprzedaż części działalności w ramach segmentu, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności, wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. Sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności, ustalonej na bazie zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych i wartości zachowanego segmentu działalności.

W obydwu prezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym okresach, nie wystąpiła wartość firmy.

7.2 Inwestycje w jednostki stowarzyszone

Zasady rachunkowości

Grupa kwalifikuje te jednostki jako stowarzyszone, na które Spółka Dominująca bezpośrednio lub poprzez spółki zależne wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej spółkami zależnymi, ani wspólnymi przedsięwzięciami. Sprawozdania finansowe jednostek stowarzyszonych są podstawą wyceny posiadanych przez Spółkę Dominującą udziałów metodą praw własności. Stosowane zasady rachunkowości oraz rok obrotowy jednostek stowarzyszonych i Spółki Dominującej jest jednakowy. Przed obliczeniem udziału w aktywach netto jednostek stowarzyszonych dokonuje się odpowiednich korekt w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF stosowanymi przez Grupę.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według ceny nabycia powiększonej o późniejsze zmiany udziału Spółki Dominującej w aktywach netto tych jednostek, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Udział w zyskach lub stratach jednostek stowarzyszonych odzwierciedlany jest w skonsolidowanym zysku lub stracie. Korekta wartości bilansowej może również wynikać ze względu na zmiany proporcji udziału w jednostce stowarzyszonej, wynikające ze zmian w innych całkowitych dochodach tej jednostki. Udział Grupy w tych zmianach ujmuje się w sprawozdaniu z wyniku.

Na każdy dzień bilansowy dokonywana jest ocena inwestycji w jednostki stowarzyszone pod kątem utraty wartości lub jej odwrócenia, gdy odpis z tytułu utraty wartości dokonany w latach poprzednich już nie jest zasadny.

W Grupie Pharmena nie występują inwestycje w jednostki stowarzyszone.

7.3 Wspólne przedsięwzięcia

Zasady rachunkowości

Wspólne przedsięwzięcie to ustalenie umowne, na mocy którego dwie lub więcej stron podejmuje działalność gospodarczą podlegającą współkontrolom. Współkontrola jest to określony w umowie podział kontroli nad działalnością gospodarczą, który występuje tylko wówczas, gdy strategiczne decyzje finansowe i operacyjne dotyczące tej działalności wymagają jednomyślnej zgody stron sprawujących współkontrolę.

Wyniki wspólnych przedsięwzięć Grupa wycenia metodą praw własności od dnia kiedy podmiot uzyskuje status wspólnego przedsięwzięcia według kosztu, a następnie koryguje w celu uwzględnienia udziału Grupy w wyniku finansowym i innych całkowitych dochodach wspólnego przedsięwzięcia. Jeżeli udział Grupy w stratach wspólnego przedsięwzięcia przekracza wartość jej udziałów w tym podmiocie, Grupa zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych stratach.

Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności w dniu, w którym dana inwestycja przestaje być jej wspólnym przedsięwzięciem, lub kiedy zostaje sklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży.

W Grupie Pharmena nie występują wspólne przedsięwzięcia.

7.4 Zmiany struktury Grupy Pharmena w 2019 roku

W 2019 roku nie nastąpiły zmiany w strukturze Grupy Pharmena.

W 2019 roku Grupa nie zaniechała żadnej działalności.

CZĘŚĆ 8 OPODATKOWANIE

Zasady rachunkowości

Podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Podatek bieżący wyliczany jest zgodnie z obowiązującym prawem podatkowym.

Podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową i bilansową aktywów i zobowiązań.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania niemającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach - z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową, oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w sprawozdaniu w sytuacji finansowej w wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do zrealizowania składnika aktywów lub ujęcie do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na jego odzyskanie.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa

rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany: w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym, w zależności których pozycji dotyczy.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o **wartość podatku od towarów i usług**, z wyjątkiem: gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej, oraz należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług. Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

8.1 Podatek dochodowy

PODATEK DOCHODOWY WYKAZANY W SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIU Z WYNIKU	2019	2018
- bieżący	92	330
- odroczone (nota 8.3)	(1 198)	(45)
Podatek dochodowy, razem	(1 106)	285
Efektywna stawka podatkowa	10,36%	-150,00%

8.2 Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

	2019	2018
Zysk (strata) brutto opodatkowany, w tym:	(10 679)	(190)
- według stawki 19%	(6 066)	1 449
- według innych stawek niż 19% (Cortria 40%, Menavitin 20%)	(4 598)	(1 625)
- korekty konsolidacyjne	(15)	(14)
Podatek wyliczony według stawki podatku dochodowego od osób prawnych	(2 264)	(298)
- według stawki 19%	(1 153)	275
- według innych stawek niż 19% (Cortria 40%, Menavitin 20%)	(1 107)	(568)
- korekty konsolidacyjne	(4)	(5)
Trwałe różnice niebędące podstawą opodatkowania	76	15
Bieżące straty podatkowe, od których nie rozpoznano aktywa podatkowego	1 107	568
Ujemne różnice, od których nie utworzono aktywa	9	-
Korekta deklaracji okresów ubiegłych	(33)	-
Inne, w tym:	(1)	-
Pozostałe	(1)	-
(Uznanie) / obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	(1 106)	285

8.3 Odroczonego podatku dochodowy

ROK 2019	Stan na początek bieżącego okresu	Zmiana zysku netto w okresie	Stan na koniec bieżącego okresu
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			
- rezerwy	55	8	63
- wynagrodzenia	9	5	14
- straty podatkowe	-	1 233	1 233
- rezerwy na opłaty licencyjne dla twórców	82	(28)	54

w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

- prace badawcze	271	-	271
- pozostałe	-	1	1
Razem przed kompensatą	417	1 219	1 636

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

- różnica między wartością księgową a podatkową	78	6	84
- niezapłacone odsetki	-	15	15
Razem przed kompensatą	78	21	99

ROK 2018

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Stan na początek bieżącego okresu	Zmiana zysku netto w okresie	Stan na koniec bieżącego okresu
- rezerwy	65	(10)	55
- wynagrodzenia	8	1	9
- rezerwy na opłaty licencyjne dla twórców	53	29	82
- prace badawcze	262	9	271
- pozostałe	2	(2)	-
Razem przed kompensatą	390	27	417

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

- różnica między wartością księgową a podatkową	96	(18)	78
Razem przed kompensatą	96	(18)	78

W nocie aktywa oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazane są przed dokonaniem kompensaty aktywa oraz rezerwy poszczególnych spółek Grupy. Kwota kompensaty na dzień 31 grudnia 2019 r. wyniosła 99 tys. zł (na 31 grudnia 2018 r. 78 tys. zł).

W Grupie Pharmena podatek odroczonego, którego realizacji oczekuje się w terminie dłuższym niż 12 miesięcy dotyczy aktywa na podatek odroczonego z tytułu prac badawczych oraz rezerwy na podatek odroczonego z tytułu różnicy między wartością księgową a podatkową.

	31.12.2019	31.12.2018
- aktywa na podatek odroczonego z tytułu prac badawczych	74	74
- rezerwa na podatek odroczonego z tytułu różnicy między wartością księgową a podatkową	61	71

CZĘŚĆ 9 POZOSTAŁE AKTYWA TRWAŁE

9.1 Wartości niematerialne

Zasady rachunkowości

Za **wartości niematerialne** Grupa uznaje możliwe do zidentyfikowania składniki aktywów, nieposiadające postaci fizycznej o okresie użytkowania powyżej jednego roku, w szczególności:

- nabyte oprogramowanie komputerowe,
- nabyte prawa majątkowe - autorskie prawa majątkowe i pokrewne, licencje, koncesje, patenty,
- prace rozwojowe.

Wartości niematerialne nabyte w ramach transakcji przejęcia jednostki ujmowane są w aktywach oddzielnie od wartości firmy. Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu

początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Naliczanie amortyzacji następuje metodą liniową przez okres ich użytkowania. Wartości niematerialne poddawane są testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Amortyzacja odnoszona jest w ciężar kosztów operacyjnych.

Okres amortyzacji podlega weryfikacji co najmniej raz w roku.

Wartości niematerialne nieoddane do użytkowania nie podlegają amortyzacji, na koniec każdego roku podlegają weryfikacji pod kątem utraty wartości.

Dla posiadanych przez Grupę składników wartości niematerialnych przyjęto, iż wartość końcowa jest równa zero.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych ze sprawozdania z sytuacji finansowej są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto, a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w sprawozdaniu z wyniku w momencie ich usunięcia ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

Prace badawcze i rozwojowe

Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem nakładów poniesionych na **prace rozwojowe**, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Koszty prac badawczych są ujmowane w sprawozdaniu z wyniku w momencie poniesienia. Wydatki na prace badawcze w 2019 roku nie były ponoszone, w 2018 roku wynosiły 46 tys. zł.

Składnik wartości niematerialnych powstały w wyniku prac rozwojowych ujmuje się wtedy i tylko wtedy, gdy Grupa jest w stanie udowodnić:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne, poprzez udokumentowanie istnienia rynku na produkty powstające dzięki składnikowi wartości niematerialnych,
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

W przypadku poniesionych nakładów na koszty zakończonych prac rozwojowych oraz prac rozwojowych w realizacji wszystkie sześć warunków kapitalizacji tych kosztów zostało spełnionych.

Grupa Pharmena na poszczególne dni bilansowe dokonała analizy aktywowanych kosztów prac rozwojowych. Dokonana analiza potwierdziła iż w przypadku wszystkich tytułów zakończonych prac rozwojowych oraz prac rozwojowych w realizacji:

- Grupa ma możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży. Grupa zleca opracowanie formułacji i technologii wytwarzania nowych produktów podmiotom trzecim, posiadającym szerokie kompetencje oraz wieloletnie doświadczenie w wyżej wymienionych obszarach. Potwierdza to możliwość ukończenia podejmowanych prac rozwojowych, z uwzględnieniem dostępnego stanu techniki.
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży. Decyzje Zarządu Spółki Dominującej o rozpoczęciu lub kontynuacji prac rozwojowych podejmowane są w oparciu o analizę rynku, bieżące trendy rynkowe oraz oczekiwania potencjalnego konsumenta na dany produkt.
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych. Zakończone prace rozwojowe są wykorzystywane zawsze poprzez sprzedaż nowych produktów Grupy, których opracowania prace dotyczą. Zamiar rozpoczęcia produkcji Zarząd Spółki Dominującej analizuje i potwierdza w momencie podjęcia decyzji o pozytywnym zakończeniu prac rozwojowych i rozpoczęciu ich amortyzacji.

- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne, poprzez udokumentowanie istnienia rynku na produkty powstające dzięki składnikowi wartości niematerialnych. Grupa podejmuje decyzję o rozpoczęciu prac rozwojowych jedynie w przypadkach, które analizy rynku wskazują na prawdopodobne uzyskanie przyszłych korzyści ekonomicznych w postaci przychodów ze sprzedaży nowego produktu. Analiza ponoszonych nakładów w odniesieniu do spodziewanych przyszłych przychodów, opartych o historyczne przychody Grupy w danej kategorii, wskazuje w każdym przypadku na prawdopodobieństwo osiągnięcia zysków ze sprzedaży pokrywających wszelkie koszty wytworzenia oraz amortyzację nakładów poniesionych na prace rozwojowe.
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych. Podejmując decyzję o rozpoczęciu prac rozwojowych Zarząd Spółki Dominującej analizuje w każdym przypadku dostępność posiadanych środków finansowych oraz negocjuje z dostawcami usług (formulacji i technologii wytwarzania nowych produktów) terminy, ceny i ich możliwości techniczne, aby zapewnić zakończenie realizowanych prac w oczekiwanym terminie.
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych. Koszty prowadzonych prac są ujmowane na odrębnym zleceniu, pozwalającym w każdym momencie na wiarygodne ustalenie poniesionych nakładów.

Po początkowym ujęciu nakłady na prace rozwojowe ujmowane są według cen nabycia / kosztów wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów z realizacji danego przedsięwzięcia.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości zakończonych prac rozwojowych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tych składników wartości niematerialnych. Na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz 31 grudnia 2018 r., Grupa nie zidentyfikowała żadnych przesłanek wskazujących na utratę wartości zakończonych prac rozwojowych.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości prac rozwojowych w realizacji. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tych składników wartości niematerialnych. W okresie objętym sprawozdaniem finansowym, Grupa nie zidentyfikowała żadnych przesłanek wskazujących na utratę wartości prac rozwojowych w realizacji.

Bez względu na to, czy istnieją przesłanki, które wskazują, iż nastąpiła utrata wartości, Grupa corocznie na koniec roku, przeprowadza test sprawdzający czy nastąpiła utrata wartości prac rozwojowych w realizacji, poprzez porównanie ich wartości bilansowej z wartością odzyskiwalną.

Na dzień 31 grudnia 2019 oraz 31 grudnia 2018 roku - Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości prac rozwojowych w realizacji. Testy na utratę wartości prac rozwojowych w realizacji zostały przeprowadzone w oparciu o poniesione wydatki na dzień bilansowy, planowane wydatki do momentu zakończenia prac rozwojowych oraz o zakładane przychody ze sprzedaży z wdrożonych produktów w latach 2020-2022. Planowane wydatki zostały oszacowane w oparciu o historyczne wdrożenia produktów w analogicznych kategoriach i aplikacjach natomiast planowane przychody zostały oparte na analizie rynkowej oraz historycznych przychodach ze sprzedaży osiągniętych przez Grupę z produktów w danej kategorii i danej aplikacji. Planowane przychody zostały zdyskontowane wg stopy oprocentowania długoterminowych papierów skarbowych.

Przeprowadzone testy wykazały, iż wartość użytkowa składników aktywów przewyższa wartość bilansową i w związku z tym nie nastąpiła utrata wartości kosztów prac rozwojowych w realizacji.

Nakłady na prace rozwojowe ujmowane są w pozycji „prace rozwojowe w realizacji”. Po podjęciu decyzji o wprowadzeniu produktów do oferty Grupy oraz związanej z tym decyzji o złożeniu pierwszego zamówienia na gotowy produkt u wytwórcy, koszty przeklasyfikowywane są do pozycji „koszty zakończonych prac rozwojowych” i amortyzowane.

Decyzja o wprowadzeniu produktów do oferty Grupy oraz decyzja o złożeniu pierwszego zamówienia na gotowy produkt u wytwórcy, podejmowana jest w oparciu o uzyskane pozytywne wyniki badań produktu (wyniki długoterminowe badań stabilności, wyniki badań własności użytkowych produktów) oraz bieżącą ocenę otoczenia rynkowego. Decyzja o niewdrożeniu produktu do oferty Grupy jest podejmowana w przypadku uzyskania negatywnych wyników badań lub też zmiany otoczenia rynkowego i skutkuje ujęciem nakładów na pracę rozwojową w realizacji w kosztach okresu.

Wydzielenie w poniższej tabeli ruchu pozycji „prace rozwojowe w realizacji” ma na celu bardziej rzetelną prezentację pozycji sprawozdawczej.

Stosowany przez Grupę podział na koszty zakończonych prac rozwojowych oraz prace rozwojowe w realizacji ma ujawnić w sprawozdaniu finansowym odrębnie wartość poniesionych nakładów, które dotyczą prowadzonych, a nie zakończonych prac, która to wartość nie podlega w danym okresie sprawozdawczym amortyzacji, ale jest testowana na okoliczność utraty wartości.

Nakłady na prace rozwojowe aktywowane są jedynie w pozycji wartości niematerialnych.

Poniżej przedstawiono specyfikację zakończonych prac rozwojowych oraz prac rozwojowych w realizacji, biorąc pod uwagę podział wg rodzaju tych składników z uwzględnieniem informacji, które z tych składników wymagały (lub wymagają) zezwoleń i rejestracji.

Zakończone prace rozwojowe

		Wartość poniesionych kosztów w roku 2019, w tym:			saldo prac rozwojowych na 31.12.2018	saldo prac rozwojowych na 31.12.2019	Wymagana rejestracja/ zezwoleń
L.p.	Projekt/Rodzaj prac rozwojowych	Opracowanie formulacji	Przygotowanie dokumentacji produktu	Opracowania projektów opakowań			
1	Projekty Skin Care	-	-	-	156	98	NIE
2	Projekty Nail Care	-	-	-	3	2	NIE
3	Projekty Hair Care	-	18	-	17	107	NIE
4	Projekty Lash Care	-	-	-	1	1	NIE
5	Kosmetyki dla zwierząt	-	-	-	31	22	NIE
6	Suplementy diety	48	8	5	-	53	NIE

Prace rozwojowe w realizacji

		Wartość poniesionych kosztów w roku 2019, w tym:			saldo prac rozwojowych na 31.12.2018	saldo prac rozwojowych na 31.12.2019	Wymagana rejestracja/ zezwoleń
L.p.	Projekt/Rodzaj prac rozwojowych	Opracowanie formulacji	Przygotowanie dokumentacji produktu	Opracowania projektów opakowań			
1	Projekty Skin Care	-	19	-	262	231	NIE
2	Projekty Nail Care	-	-	-	7	-	NIE
3	Projekty Hair Care	-	5	-	127	37	NIE
4	Projekty Lash Care	-	7	-	-	8	NIE
5	Suplement paszowy dla zwierząt	-	1	1	9	2	NIE

WARTOŚCI NIEMATERIALNE	koszty zakończonych prac rozwojowych	nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	inne wartości niematerialne	prawa autorskie	prace rozwojowe w realizacji	wartości niematerialne w trakcie realizacji	Wartości niematerialne, razem
Wartość netto na 01.01.2018	293	309	134	-	229	30	995
Wartość początkowa							
Wartość brutto na 01.01.2018	558	1 269	253	-	229	30	2 339
Zwiększenia (z tytułu)	-	204	-	294	176	314	988
- przyjęcia zadań inwest.	-	187	-	127	-	-	314
- nakładów inwest.	-	-	-	-	176	312	488
- przesunięcia między grupami	-	-	-	167	-	-	167

- różnice kursowe	-	17	-	-	-	2	19
Zmniejszenia (z tytułu)	-	70	97	-	-	314	481
- oddania zadań inwest.	-	-	-	-	-	314	314
- przesunięcia między grupami	-	70	97	-	-	-	167
Wartość brutto na 31.12.2018	558	1 403	156	294	405	30	2 846
Umorzenie							
Umorzenie na 01.01.2018	265	960	119	-	-	-	1 344
Amortyzacja (z tytułu)	85	68	(22)	112	-	-	243
- bieżącej amortyzacji	85	86	31	35	-	-	237
- różnic kursowych	-	6	-	-	-	-	6
- przesunięcia między grupami	-	(24)	(53)	77	-	-	-
Umorzenie na 31.12.2018	350	1 028	97	112	-	-	1 587
Utrata wartości							
Odpisy z tyt. utraty wartości na 01.01.2018	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy z tyt. utraty wartości na 31.12.2018	-	-	-	-	-	-	-
Wartość netto na 31.12.2018	208	375	59	182	405	30	1 259
Wartość początkowa							
Wartość brutto na 01.01.2019	558	1 403	156	294	405	30	2 846
Zwiększenia (z tytułu)	203	89	-	17	113	117	539
- przyjęcia zadań inwest.	203	87	-	17	-	-	307
- nakładów inwest.	-	-	-	-	113	117	230
- różnic kursowych	-	2	-	-	-	-	2
Zmniejszenia (z tytułu)	90	3	-	-	240	104	437
- sprzedaży i likwidacji	90	-	-	-	37	-	127
- oddania zadań inwest.	-	-	-	-	203	104	307
- różnic kursowych	-	3	-	-	-	-	3
Wartość brutto na 31.12.2019	671	1 489	156	311	278	43	2 948
Umorzenie							
Umorzenie na 01.01.2019	350	1 028	97	112	-	-	1 587
Amortyzacja (z tytułu)	38	147	31	55	-	-	271
- bieżącej amortyzacji	98	147	31	55	-	-	331
- umorz. sprzed. i likwid.	(60)	-	-	-	-	-	(60)
Umorzenie na 31.12.2019	388	1 175	128	167	-	-	1 858
Utrata wartości							
Odpisy z tyt. utraty wartości na 01.01.2019	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy z tyt. utraty wartości na 31.12.2019	-	-	-	-	-	-	-
Wartość netto na 31.12.2019	283	314	28	144	278	43	1 090
Okres amortyzacji	do 5 lat	od 2 do 15 lat	do 5 lat	do 5 lat	X	X	

AMORTYZACJA WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH, ODNIESIONA W:

	2019	2018
Koszty sprzedaży	243	213
Koszty ogólnego zarządu	88	24
Amortyzacja wartości niematerialnych, razem	331	237

W obydwu prezentowanych okresach:

- Grupa Kapitałowa nie posiadała wartości niematerialnych, do których miała ograniczony tytuł prawny,
- nie występowały zobowiązania umowne do nabycia w przyszłości wartości niematerialnych.

Inne wartości niematerialne obejmują koszty projektów nowych opakowań do linii kosmetyków.

Wartości niematerialne w realizacji obejmują prawa autorskie dotyczące projektów opakowań dla produktów nie wdrożonych do produkcji.

9.2 Rzeczowe aktywa trwałe

Zasady rachunkowości

Za **rzeczowe aktywa trwałe** Grupa uznaje środki trwałe spełniające następujące kryteria:

- utrzymywane w celu wykorzystania w działalności operacyjnej Grupy,
- wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok,
- istnieje prawdopodobieństwo, iż Grupa uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne,
- ich wartość można określić w sposób wiarygodny.

Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia jest aktywowany, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania.

Amortyzację wylicza się dla środków trwałych podlegających amortyzacji, przez oszacowany okres ich użytkowania, przy zastosowaniu metody liniowej wg okresów zaprezentowanych w nocie poniżej za wyjątkiem używanych środków trwałych, dla których okres amortyzacji jest ustalany indywidualnie. Grunty oraz środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji.

Podstawą naliczania amortyzacji jest wartość początkowa pomniejszona o wartość rezydualną oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Odpisów z tytułu utraty wartości dokonuje się do poziomu wartości odzyskiwanej, jeżeli wartość bilansowa danego środka trwałego (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego on należy) jest wyższa od jego oszacowanej wartości odzyskiwanej.

Okres amortyzacji oraz wartość końcowa podlegają weryfikacji co najmniej raz w roku.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży, a wartością netto tych środków powiększonej o ewentualne koszty ich sprzedaży i ujemne w pozostałe koszty operacyjne sprawozdania z wyniku.

Koszty remontu związane z bieżącą obsługą obciążają koszty okresu, w którym zostały poniesione.

Środki trwałe w budowie są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych, nieruchomości inwestycyjnych oraz wartości niematerialnych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego oraz różnice kursowe powstające w związku z finansowaniem zewnętrznym do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	środki trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe, razem
Wartość netto na 01.01.2018	61	69	45	-	175
Wartość początkowa					
Wartość brutto na 01.01.2018	123	363	131	-	617
Zwiększenia (z tytułu)	16	65	-	16	97
- przyjęcia zadań inwest.	16	-	-	-	16
- nakładów inwestycyjnych	-	-	-	16	16
- inne	-	65	-	-	65
Zmniejszenia (z tytułu)	-	-	-	16	16

w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

- oddania zadań inwest.	-	-	-	16	16
Wartość brutto na 31.12.2018	139	428	131	-	698
Umorzenie					
Umorzenie na 01.01.2018	62	294	86	-	442
Amortyzacja (z tytułu)	20	43	21	-	84
- bieżącej amortyzacji	20	43	21	-	84
Umorzenie na 31.12.2018	82	337	107	-	526
Utrata wartości					
Odpisy z tyt. utraty wartości na 01.01.2018	-	-	-	-	-
Odpisy z tyt. utraty wartości na 31.12.2018	-	-	-	-	-
Wartość netto na 31.12.2018	57	91	24	-	172
Wartość początkowa					
Wartość brutto na 01.01.2019	139	428	131	-	698
Zwiększenia (z tytułu)	14	-	57	16	87
- przyjęcia zadań inwest.	14	-	2	-	16
- nakładów inwestycyjnych	-	-	-	16	16
- inne	-	-	55	-	55
Zmniejszenia (z tytułu)	3	122	55	16	196
- sprzedaży i likwidacji	3	-	-	-	3
- oddania zadań inwest.	-	-	-	16	16
- inne	-	122	55	-	177
Wartość brutto na 31.12.2019	150	306	133	-	589
Umorzenie					
Umorzenie na 01.01.2019	82	337	107	-	526
Amortyzacja (z tytułu)	22	(33)	18	-	7
- bieżącej amortyzacji	25	-	3	-	28
- umorz.sprzed. i likwid.	(3)	-	-	-	(3)
- inne	-	(33)	15	-	(18)
Umorzenie na 31.12.2019	104	304	125	-	533
Utrata wartości					
Odpisy z tyt. utraty wartości na 01.01.2019	-	-	-	-	-
Odpisy z tyt. utraty wartości na 31.12.2019	-	-	-	-	-
Wartość netto na 31.12.2019	46	2	8	-	56
Okres amortyzacji	od 7 do 10 lat	od 6 do 7 lat	od 5 do 7 lat	X	

AMORTYZACJA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH I PRAWA DO UŻYTKOWANIA AKTYWÓW, ODNIESIONA W:

	2019	2018
Koszty sprzedaży	37	24
Koszty ogólnego zarządu	275	60
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych i prawa do użytkowania aktywów, razem	312	84

W obydwu prezentowanych okresach:

- nie występują zobowiązania umowne związane z nabyciem w przyszłości środków trwałych,
- w kwocie amortyzacji dokonanej za okres objęty sprawozdaniem finansowym nie ma amortyzacji stanowiącej część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia innych aktywów,
- Grupa nie skapitalizowała kosztów finansowania zewnętrznego.

ŚRODKI TRWAŁE W BUDOWIE nie są amortyzowane, ale corocznie testowane pod kątem utraty wartości.

Grupa na dzień bilansowy przeprowadza **test na utratę wartości środków trwałych w budowie**.

Przeprowadzone testy nie wykazały konieczności rozpoznania odpisu z tytułu utraty wartości.

9.3 Prawo do użytkowania aktywów (na 31.12.2018 r. Rzeczowe aktywa trwale używane na podstawie umów leasingu)

Zasady rachunkowości

Polityka rachunkowości stosowana po dniu 1 stycznia 2019 r. (MSSF 16)

Na początku umowy Grupa ocenia, czy umowa jest leasingiem, czy zawiera leasing. Umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeżeli na jej mocy przekazuje się prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Grupa ocenia ponownie, czy umowa jest leasingiem lub czy zawiera leasing tylko wtedy, gdy warunki umowy ulegną zmianie. Aby ocenić, czy umową przekazuje się prawo sprawowania kontroli nad użytkowaniem danego składnika aktywów przez dany okres, Grupa ocenia, czy przez cały okres użytkowania klient dysponuje łącznie następującymi prawami:

- prawem do uzyskania zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych z użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów, oraz
- prawem do kierowania użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów.

Data rozpoczęcia leasingu to data, w której leasingodawca udostępnia bazowy składnik aktywów, czyli taki który stanowi przedmiot leasingu i w przypadku którego leasingodawca zapewnił leasingobiorcy prawo do użytkowania tego składnika aktywów, do użytkowania przez leasingobiorcę.

Grupa jako leasingodawca

Grupa ujmuje aktywa oddane w leasing finansowy w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej i prezentuje je jako należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. W ramach leasingu finansowego następuje przekazanie przez Grupę zasadniczo całego ryzyka i pożytków związanych z tytułem prawnym, w związku z czym należne opłaty leasingowe Grupa traktuje jako spłaty należności głównej i przychody finansowe, które są dla niej zwrotem zainwestowanych środków i wynagrodzeniem za świadczone usługi.

Umowy leasingowe niebędące umowami leasingu finansowego są traktowane jak leasing operacyjny. Płatności z tytułu zawartych przez Grupę umów leasingu operacyjnego ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu liniowo przez okres trwania leasingu.

Grupa jako leasingobiorca

W dacie rozpoczęcia ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązanie z tytułu prawa do użytkowania aktywów (leasingu).

W dacie rozpoczęcia Grupa wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu obejmującego kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu skorygowaną o wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe, wszelkie początkowe koszty bezpośrednio poniesione przez Grupę, oraz szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez Grupę w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów, przeprowadzeniem renowacji miejsca, w którym się znajdował, lub przeprowadzeniem renowacji bazowego składnika aktywów do stanu wymaganego przez warunki leasingu.

Okres leasingu szacuje się na dzień rozpoczęcia leasingu.

Umowa na czas nieokreślony traktowana jest jako umowa z opcją wielokrotnego przedłużenia. Ocena takiej opcji podlega obowiązkowo aktualizacji tylko w przypadku zajścia istotnego zdarzenia lub istotnej zmiany w okolicznościach, które pozostają pod kontrolą Grupy i mają wpływ na to, czy można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z opcji, która nie została wcześniej uwzględniona w ustaleniach dotyczących okresu leasingu, lub że nie skorzysta z opcji, która została uwzględniona w tych ustaleniach. Przykładami znaczących zdarzeń lub zmian w okolicznościach są:

- istotne inwestycje w przedmiocie leasingu, których nie przewidziano w dacie rozpoczęcia,
- znaczącą modyfikację lub dostosowanie bazowego składnika aktywów, których nie spodziewano się w dacie rozpoczęcia,
- rozpoczęcie subleasingu bazowego składnika aktywów przez okres dłuższy niż wcześniej określony okres leasingu oraz
- decyzję biznesową podjętą przez Grupę, która ma bezpośrednie znaczenie w kontekście skorzystania lub nieskorzystania z opcji (np. decyzję o przedłużeniu leasingu składnika aktywów komplementarnych, o zbyciu alternatywnego składnika aktywów lub zbyciu spółki, w której wykorzystuje się składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania).

Po początkowym ujęciu Grupa wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu pomniejszonego o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości oraz skorygowanego w rezultacie ewentualnej aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu. Składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane metodą liniową od daty rozpoczęcia leasingu do końca okresu obowiązywania umowy.

W dacie rozpoczęcia Grupa wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe dyskontuje się z zastosowaniem stopy procentowej leasingu, a jeżeli stopy tej nie można łatwo ustalić, za pomocą krańcowej stopy procentowej Grupy.

W dacie rozpoczęcia opłaty leasingowe zawarte w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu obejmują:

- stałe opłaty leasingowe pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe;
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki, wycenione początkowo z zastosowaniem tego indeksu lub tej stawki zgodnie z ich wartością w dacie rozpoczęcia;
- kwoty, których zapłaty przez Grupę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej;
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że Grupa skorzysta z tej opcji;
- kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano, że Grupa może skorzystać z opcji wypowiedzenia leasingu.

Po dacie rozpoczęcia Grupa wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu poprzez:

- zwiększenie wartości bilansowej w celu odzwierciedlenia odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu;
- zmniejszenie wartości bilansowej w celu uwzględnienia zapłaconych opłat leasingowych;
- zaktualizowanie wyceny wartości bilansowej w celu uwzględnienia ponownej oceny lub zmiany leasingu, lub w celu uwzględnienia zaktualizowanych zasadniczo stałych opłat leasingowych.

Po dacie rozpoczęcia, o ile koszty te nie zostały uwzględnione w wartości bilansowej innego składnika aktywów, Grupa ujmuje w zysku lub stracie za okres sprawozdawczy zarówno:

- odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu;
- zmienne opłaty leasingowe nieuwzględnione w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu w okresie, w którym ma miejsce zdarzenie lub zachodzi warunek, które uruchamiają te płatności.

Zobowiązania z tytułu prawa do użytkowania aktywów (leasingu) prezentowane są oddzielnie od innych zobowiązań, w podziale na zobowiązania krótkoterminowe i długoterminowe.

W przypadku leasingów krótkoterminowych oraz leasingów, w ramach których bazowy składnik aktywów ma niską wartość, Grupa ujmuje opłaty leasingowe jako koszty metodą liniową w trakcie okresu leasingu.

Polityka rachunkowości stosowana przed dniem 1 stycznia 2019 r. (MSR 17)

Grupa jako leasingobiorca

Leasing jest klasyfikowany jako finansowy, gdy warunki umowy przenoszą istotnie całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z prawa własności na leasingobiorcę. Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są traktowane jak aktywa Grupy i wyceniane w wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji zobowiązania z tytułu leasingu finansowego.

Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Używane na podstawie umów leasingu finansowego środki trwale podlegają amortyzacji według zasad stosowanych dla własnych składników majątku. Jeżeli brak jest pewności, że po zakończeniu umowy leasingu Grupa otrzyma prawo własności, aktywa są amortyzowane w okresie krótszym spośród okresu leasingu i okresu użytkowania.

ŚRODKI TRWAŁE W LEASINGU FINANSOWYM

	31.12.2018
Środki transportu	89
Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	15
Środki trwałe w leasingu finansowym, razem	104

Sprawozdanie z sytuacji finansowej zawiera oddzielną pozycję „Aktywów z tytułu prawa do użytkowania”, która obejmuje następujące aktywa według klas:

PRAWO DO UŻYTKOWANIA AKTYWÓW

	budynki, lokale i budowle	środki transportu	inne środki trwałe	Prawo do użytkowania aktywów, razem
Wartość początkowa				
Wartość brutto na 01.01.2019	-	122	55	177
- zmiana z tytułu zastosowania MSSF16	588	83	-	671
Wartość brutto na 01.01.2019, po uzgodnieniu do danych porównywalnych	588	205	55	848
Zwiększenia (z tytułu)				
- inne	3	-	-	3
Zmniejszenia (z tytułu)				
- inne	-	-	55	55
Wartość brutto na 31.12.2019	591	205	-	796
Umorzenie				
Umorzenie na 01.01.2019	-	33	40	73
Amortyzacja (z tytułu)	215	54	(40)	229
- bieżącej amortyzacji	215	54	15	284
- inne	-	-	(55)	(55)
Umorzenie na 31.12.2019	215	87	-	302
Utrata wartości				
Odpisy z tyt. utraty wartości na 01.01.2019	-	-	-	-
Odpisy z tyt. utraty wartości na 31.12.2019	-	-	-	-
Wartość netto na 31.12.2019	376	118	-	494
Okres amortyzacji	od 20 do 40 lat	od 6 do 7 lat	od 5 do 7 lat	

9.4 Należności długoterminowe

	31.12.2019	31.12.2018
Należności długoterminowe netto	104	104
Kaucje	104	104
Należności długoterminowe brutto, razem	104	104

W pozycji należności długoterminowych zaprezentowane zostały wpłacone kaucje.

9.5 Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia

Zasady rachunkowości

Aktywa trwałe i grupy aktywów netto klasyfikowane są jako przeznaczone do zbycia, jeżeli jest wysoce prawdopodobne, że ich wartość bilansowa będzie odzyskana w wyniku transakcji sprzedaży a nie w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa aktywów netto przeznaczonych do zbycia) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar spółki do zakończenia transakcji sprzedaży w ciągu roku od daty zmiany klasyfikacji. Wycena aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia następuje w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia. Składniki aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia nie są amortyzowane. W obydwu okresach prezentowanych w sprawozdaniu, Grupa nie posiadała aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia.

CZĘŚĆ 10 KAPITAŁ OBROTOWY

10.1 Zapasy

Zasady rachunkowości

Zapasy są wyceniane według ceny nabycia lub w koszcie wytworzenia nie wyższym, niż cena sprzedaży netto.

Grupa na bieżąco dokonuje weryfikacji towarów pod kątem zmniejszenia wartości handlowej.

Rabaty otrzymane od dostawców są ujmowane w okresie, którego dotyczą, jako korekta kosztu własnego sprzedaży w przypadku gdy dotyczą towaru sprzedanego.

Rozchód zapasów wyceniany jest w drodze szczegółowej identyfikacji cen. W pierwszej kolejności rozchodowane są zapasy z najkrótszym terminem ważności oraz leki rozchodowane według szczegółowych kryteriów określonych w zamówieniu (seria, data ważności lub regulaminy promocji).

Grupa dokonuje odpisów aktualizujących wartość towarów w przypadku zbliżającego się upływu terminu ważności z uwzględnieniem okresu ich zalegania, a także w związku z ostrożną wyceną do ceny sprzedaży netto. Odpisy aktualizujące ujmowane są w koszcie własnym sprzedaży. Odwrócenie odpisów następuje w przypadku sprzedaży towarów i ujmowane jest jako zmniejszenie kosztu okresu, w którym sprzedaż miała miejsce.

	31.12.2019	31.12.2018
Materiały	1 255	1 423
Towary	2 594	1 082
Zapasy netto, razem	3 849	2 505
Odpisy aktualizujące:	-	-
Zapasy brutto, razem	3 849	2 505

10.2 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Zasady rachunkowości

Grupa do wyceny aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie stosuje metodę efektywnej stopy procentowej. Należności z tytułu dostaw i usług po początkowym ujęciu wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, przy czym należności z tytułu dostaw i usług z datą zapadalności poniżej 12 miesięcy od dnia powstania (tj. niezawierające elementu finansowania) nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej.

Utrata wartości aktywów finansowych (należności)

MSSF 9 wprowadził nowe podejście do szacowania utraty wartości aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Model utraty wartości bazuje na kalkulacji strat oczekiwanych. Najistotniejszą pozycją aktywów finansowych w sprawozdaniu finansowym Spółki, która podlega nowym zasadom kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych są należności handlowe z tytułu dostaw i usług.

Grupa do wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości stosuje model uproszczony. W modelu uproszczonym Grupa nie monitoruje zmian poziomu ryzyka kredytowego w trakcie życia instrumentu oraz szacuje oczekiwaną stratę kredytową w horyzoncie do terminu zapadalności instrumentu. W szczególności, za zdarzenie niewypłacalności Grupa uznaje brak wywiązania się z zobowiązania przez kontrahenta po upływie 90 dni od dnia wymagalności należności. Dla celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej Grupa wykorzystuje matrycę rezerw oszacowaną na podstawie historycznych poziomów spłacalności.

Do kalkulacji oczekiwanej straty kredytowej Grupa wyznacza parametr prawdopodobieństwa nieściągalności należności oszacowany na podstawie analizy ilości niespłaconych faktur w okresie ostatnich trzech lat, oraz wskaźnik niewykonania zobowiązań oszacowany na podstawie wartości niespłaconych faktur w okresie ostatnich trzech lat. Oczekiwana strata kredytowa jest kalkulowana w momencie ujęcia należności w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz jest aktualizowana na każdy kolejny dzień kończący okres sprawozdawczy, w zależności od ilości dni przeterminowania danej należności.

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz zapasów.

Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów do jakich się odnoszą. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w sprawozdaniu z sytuacji finansowej odrębną pozycję.

Kwoty utworzonych odpisów aktualizujących wartość należności prezentowane są w sprawozdaniu z wyniku w pozostałych kosztach operacyjnych.

Wartość krótkoterminowych należności i pożyczek ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jest zbliżona do ich wartości godziwej.

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG KRÓTKOTERMINOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	31.12.2019	31.12.2018
Z tytułu dostaw i usług	1 833	773
Z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń (bez podatku dochodowego)	262	314
Pozostałe należności, w tym:	725	45
- należności oddane do faktoringu	561	-
- inne	164	45
Należności krótkoterminowe netto, razem	2 820	1 132
Odpisy aktualizujące wartość należności	-	17
Należności krótkoterminowe brutto, razem	2 820	1 149

Średni okres spłacania należności z tytułu dostaw i usług związany z normalnym tokiem sprzedaży wynosi 14 - 60 dni.

Po upływie tych terminów Grupa nalicza odsetki w wysokości ustawowej od kwoty zadłużenia w przypadku, gdy Zarząd jednostki podejmie decyzję o ich dochodzeniu.

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWYCH	2019	2018
Stan na początek okresu	17	16
Zwiększenia	-	1
- utworzenie	-	1
Zmniejszenia	17	-
- rozwiązanie	-	-
Stan odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowych na koniec okresu	-	17

WIEKOWANIE NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG PRZETERMINOWANYCH NIEOBJĘTYCH ODPISEM AKTUALIZUJĄCYM	31.12.2019	31.12.2018
do 1 miesiąca	(59)	61
powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	542	-
powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	4	3
powyżej 6 miesięcy do 1 roku	10	-
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane nieobjęte odpisem aktualizującym, razem	497	64

10.3 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe

Zasady rachunkowości

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Pozostałe zobowiązania obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	31.12.2019	31.12.2018
Z tytułu dostaw i usług	2 375	2 982
Z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń (bez podatku dochodowego)	164	133
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	112	114
Pozostałe, w tym:	61	15
- inne	61	15
Zobowiązania krótkoterminowe, razem	2 712	3 244

CZĘŚĆ 11 POZOSTAŁE AKTYWA ORAZ ZOBOWIĄZANIA

11.1 Pozostałe aktywa długo i krótkoterminowe

Zasady rachunkowości

Grupa zgodnie z zapisami MSR 1 punkt 55, w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prezentuje także dodatkowe pozycje - pozostałe aktywa.

Pozostałe aktywa obejmują pozycje przypadające do rozliczenia w okresach przyszłych.

Realizacja pozostałych aktywów krótkoterminowych nastąpi w ciągu dwunastu miesięcy po dniu bilansowym.

Pozycje te spełniają definicje aktywa, zdefiniowane w Założeniach Konceptyjnych dotyczących MSSF wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB).

Pozostałe aktywa wyceniane są w cenie nabycia.

	31.12.2019	31.12.2018
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	481	525
- ubezpieczenia majątkowe	68	49
- opłaty za zgłoszone patenty	331	407
- pozostałe	82	69
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe, w tym:	-	241
- pozostałe	-	241
Pozostałe aktywa, razem	481	766
- długoterminowe	207	245
- krótkoterminowe	274	521

11.2 Rezerwy

Zasady rachunkowości

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na jednostkach Grupy ciąży istniejący obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych, a prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

Rezerwy tworzone są w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy. Jeżeli skutek zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które według oczekiwań będą niezbędne do wypełnienia obowiązku.

ZMIANA STANU REZERW W 2019

Stan na początek okresu

Tytuły rezerw
Świadczenia
pracownicze
14

w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

Zwiększenia	6
- aktualizacja wyceny	6
Zmniejszenia	-
Stan na koniec okresu	20
- długoterminowe	20

ZMIANA STANU REZERW W 2018

	Tytuły rezerw
	Świadczenia
	pracownicze
Stan na początek okresu	10
Zwiększenia	4
- aktualizacja wyceny	4
Zmniejszenia	-
Stan na koniec okresu	14
- długoterminowe	14

11.3 Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych

Zasady rachunkowości

Wysokość rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych ustalana jest przy zastosowaniu metod aktuarialnych przez niezależnego aktuarium na koniec roku obrotowego i odnoszona w ciężar kosztów operacyjnych dotyczących kosztów ogólnego zarządu, kosztów sprzedaży i kosztu własnego sprzedaży w sposób umożliwiający rozłożenie kosztów tych świadczeń przez cały okres zatrudnienia pracowników w spółkach Grupy. Zyski i straty aktuarialne z tyt. świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia odnoszone są do innych całkowitych dochodów. Grupa nie tworzy odrębnego funduszu gromadzącego wpłaty na te świadczenia. Rezerwy na świadczenia pracownicze prezentowane są w pozycjach rezerw długo i krótkoterminowych.

Grupa co roku przeprowadza wycenę aktuarialną wartości bieżącej przyszłych zobowiązań. Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu świadczeń, kosztów bieżącego zatrudnienia oraz kosztów przeszłego zatrudnienia ustalone zostały przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych.

	31.12.2019	31.12.2018
Główne założenia przyjęte przez aktuarium		
- stopa dyskontowa	2,02%	3,13%
- przewidywany wzrost wynagrodzeń		
w roku następnym	6,00%	2,50%
na lata następne:		2,50%
01.01.2021 - 31.12.2021	4,50%	-
01.01.2022 - 31.12.2022	3,00%	-
01.01.2023 - 31.12.2023	2,50%	-
01.01.2024 i dalej (w każdym roku)	2,50%	-
- stopa mobilności		
dla pracowników zatrudnionych na umowach na czas nieokreślony	10,70%	10,60%
dla pracowników zatrudnionych na umowach czasowych	18,80%	19,30%
Wielkości wykazane w sprawozdaniu z wyniku	2	1
- koszty zatrudnienia ujęte w kosztach ogólnego zarządu	1	1
- koszty zatrudnienia ujęte w kosztach wytworzenia	1	-
Wielkości rozpoznane w całkowitych dochodach	(5)	(2)
Wielkości ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	20	14
- rezerwy długoterminowe	20	14
	31.12.2019	31.12.2018
Koszty bieżącego zatrudnienia	1	1

Zmiana wartości zysków/strat aktuarialnych spowodowana jest zmianą założeń w zakresie stopy wzrostu dyskonta oraz wzrostu najniższych wynagrodzeń.

Do aktualizacji rezerwy na koniec bieżącego okresu przyjęto parametry na podstawie dostępnych prognoz inflacji, analizy wzrostu wskaźników cen i najniższego wynagrodzenia oraz przewidywanej rentowności długoterminowych obligacji skarbowych.

Analiza wrażliwości rezerw na świadczenia pracownicze według stanu na 31 grudnia 2019 r., na kluczowe parametry modelu aktuarialnego – przy pozostawieniu pozostałych parametrów bez zmian.

Zmiana stopy dyskontowej	+ 1 p.p.	- 1 p.p.	
Wpływ na wartość rezerwy		(3)	3
Zmiana przyjętego wskaźnika rotacji zatrudnienia	+ 1 p.p.	- 1 p.p.	
Wpływ na wartość rezerwy		(1)	1
Zmiana przyjętego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń	+ 1 p.p.	- 1 p.p.	
Wpływ na wartość rezerwy		3	(3)

Analiza wrażliwości rezerw na świadczenia pracownicze według stanu na 31 grudnia 2018 r., na kluczowe parametry modelu aktuarialnego - przy pozostawieniu pozostałych parametrów bez zmian.

Zmiana stopy dyskontowej	+ 1 p.p.	- 1 p.p.	
Wpływ na wartość rezerwy		(2)	2
Zmiana przyjętego wskaźnika rotacji zatrudnienia	+ 1 p.p.	- 1 p.p.	
Wpływ na wartość rezerwy		(1)	1
Zmiana przyjętego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń	+ 1 p.p.	- 1 p.p.	
Wpływ na wartość rezerwy		2	(2)

Profil przewidywanych kwot przepływów pieniężnych w najbliższych latach, w podziale na odpowiednie świadczenia. Wartości te uwzględniają nominalne kwoty wypłat oraz prawdopodobieństwa ich wystąpienia.

	Odprawy emerytalne	Odprawy rentowe	Nagrody jubileuszowe
Rok 6 i później	67	1	-

KOSZTY ZATRUDNIENIA	2019	2018
Wynagrodzenia	2 597	1 807
Składki na ubezpieczenia społeczne	404	305
Inne świadczenia pracownicze	72	61
Koszty zatrudnienia, razem	3 073	2 173

Różnica pomiędzy wartością kosztów zatrudnienia zaprezentowanych powyżej, a kosztami pracowniczymi zaprezentowanymi w nocie 3.2 wynika z odmiennego ujęcia kosztów w obu notach.

W nocie 3.2 prezentowane są koszty w układzie rodzajowym poniesione w danym okresie sprawozdawczym, a w nocie wyżej w układzie kalkulacyjnym dotyczące danego okresu.

11.4 Przychody przyszłych okresów oraz rozliczenia międzyokresowe

Zasady rachunkowości

Przychody przyszłych okresów oraz rozliczenia międzyokresowe dotyczą ściśle określonych świadczeń na rzecz jednostki, lecz jeszcze niestanowiących zobowiązania, lub prawdopodobnych kosztów, których kwota lub data powstania nie są jeszcze znane. Czas i sposób rozliczeń są uzasadnione charakterem rozliczanych kosztów z zachowaniem ostrożnej wyceny.

w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

	31.12.2019	31.12.2018
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów dotyczą rezerw na:	526	528
- niewykorzystane urlopy wypoczynkowe	97	84
- koszty wykonanych a niefakturowanych usług	15	-
- koszty wypłat wynagrodzeń dla twórców	284	432
- pozostałe	130	12
Przychody przyszłych okresów oraz rozliczenia międzyokresowe, razem	526	528
- krótkoterminowe	526	528

CZĘŚĆ 12 POZOSTAŁE NOTY

12.1 Zobowiązania warunkowe oraz aktywa nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Zasady rachunkowości

Za zobowiązania warunkowe Grupa uznaje potencjalny przyszły obowiązek wykonania świadczeń, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub braku wystąpienia jednego lub wielu niepewnych przyszłych zdarzeń nieobjętych całkowitą kontrolą spółek Grupy oraz obecny obowiązek, którego nie ujęto w sprawozdaniu finansowym z powodu braku prawdopodobieństwa konieczności wydatkowania środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia tego obowiązku lub w przypadku, gdy kwoty zobowiązania nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie. W oparciu o analizy i prognozy, Grupa określiła na koniec okresu sprawozdawczego prawdopodobieństwo zapłaty kwot wynikających z zobowiązań warunkowych jako niskie.

	31.12.2019	31.12.2018
Zobowiązania warunkowe	77 162	76 390
- zapłata warunkowa za akcje spółki zależnej	77 162	76 390
Środki trwałe	149	214
- używane na podstawie umowy leasingu	149	-
- używane na podstawie umowy najmu	-	214

Wartości pozycji aktywów, zobowiązań warunkowych oraz innych zobowiązań nieujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ustalone zostały na podstawie szacunków.

W zobowiązaniach warunkowych Grupa wykazuje potencjalne zobowiązanie wobec byłych większościowych akcjonariuszy spółki zależnej Cortria Corporation w wysokości 77 162 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 r. 76 390 tys. zł), związane z potencjalnym wylicencjonowaniem, rozwojem, rejestracją leku, a także opłaty ze sprzedaży produktu, finansowane z dochodów uzyskanych z tego tytułu. Wysokość potencjalnego zobowiązania została oszacowana jako procent oczekiwanych zysków z komercjalizacji projektu po jego zakończeniu.

W związku z zastosowaniem od 1 stycznia 2019 roku MSSF 16 i ujęciem w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywów używanych na podstawie umów najmu i leasingu operacyjnego, Grupa nie prezentuje tych aktywów w tabeli pozycji pozabilansowych. Na dzień 31.12.2019 r. Grupa użytkuje na podstawie umowy najmu krótkoterminowego lokal, w którym prowadzi działalność spółka zależna. Umowa najmu nie spełnia definicji leasingu według MSSF 16. Grupa nie jest w stanie wiarygodnie oszacować wartość użytkowanego lokalu.

Poza ujętymi w sprawozdaniu finansowym, w Grupie nie występują inne zobowiązania warunkowe oraz nieujęte zobowiązania wynikające z zawartych umów.

12.2 Nota objaśniająca do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

Struktura środków pieniężnych przyjętych do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych znajduje się w nocie 4.6.

Dodatkowe informacje do wybranych pozycji skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

	31.12.2019	31.12.2018
Zmiana stanu zapasów zaprezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(1 344)	597
Zmiana stanu zapasów zaprezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(1 344)	597
Zmiana stanu należności zaprezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(1 892)	3 294
- zmiana stanu należności z tytułu podatku dochodowego	204	(552)
- przeniesienie pozostałych aktywów trwałych i obrotowych do należności	285	(250)
Zmiana stanu należności zaprezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(1 403)	2 492
Zmiana stanu zobowiązań zaprezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	1 877	(2 589)
- zmiana stanu zobowiązań finansowych	(2 035)	2 639
- zmiana stanu zobowiązań z tytułu prawa do użytkowania aktywów	(385)	(12)
- zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	66	(59)
- zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	15	(15)
Zmiana stanu zobowiązań zaprezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(462)	(36)
Inne korekty netto wykazane w części operacyjnej skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych	(5)	(3)
- zyski (straty) aktuarialne z tyt. świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	(5)	(3)
Wydatki z tytułu innych zobowiązań finansowych wykazane w części finansowej skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych	(288)	(53)
- płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	(288)	(53)

12.3 Zysk (strata) na akcję

Zasady rachunkowości

Zysk (strata) netto na akcję jest obliczony poprzez podzielenie zysku (straty) netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie. Średnioważona liczba akcji została obliczona jako średnia arytmetyczna liczby akcji na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie.

Zysk (strata) rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku (straty) za rok przypadającego dla akcjonariuszy spółki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu roku powiększoną o średnią ważoną liczbę akcji zwykłych, które byłyby wyemitowane przy zamianie wszystkich rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe.

	2019	2018
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej	(9 430)	(444)
Średnia ważona liczba akcji	10 072 381	8 795 052
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą podstawowy (w zł)	(0,94)	(0,05)
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji	10 072 381	8 795 052
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą rozwodniony (w zł)	(0,94)	(0,05)

12.4 Płatność w formie akcji

Zasady rachunkowości

Spółka Dominująca, w stosunku do Pharmena S.A. - Pelion S.A. prowadzi programy, w ramach których członkom kadry kierowniczej przyznawane są niezbywalne opcje na akcje. Osobami uprawnionymi do udziału w programie są wskazani przez Radę Nadzorczą członkowie Zarządu Pelion S.A. i inne osoby ze ścisłego kierownictwa Grupy.

Koszt transakcji rozliczanych z osobami uprawnionymi jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Wartość godziwa ustalana jest w oparciu o model wyceny opcji na akcje Blacka-Scholes. Przy wycenie programu rozliczanego w instrumentach kapitałowych uwzględniane są rynkowe warunki nabycia uprawnień (związane z ceną akcji Spółki Dominującej) oraz warunki inne niż warunki nabycia uprawnień.

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące wyników i świadczenia pracy, kończącym się w dniu, w którym osoby uprawnione zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń.

W obydwu prezentowanych okresach, w Grupie Pharmena nie występowały programy płatności w formie akcji.

Program opcji managerskich prowadzonych przez Spółkę Dominującą wyższego szczebla - Pelion S.A. nie ma wpływu na sprawozdanie skonsolidowane Grupy Pharmena.

12.5 Dywidendy wypłacone

W obydwu prezentowanych w sprawozdaniu finansowym okresach, Spółka Dominująca nie wypłacała dywidendy.

W dniu 25 czerwca 2019 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki Pharmena S.A. podjęło uchwałę o przeznaczeniu całego zysku wypracowanego przez Spółkę w 2018 roku na kapitał zapasowy, w związku z tym, w 2019 roku dywidenda nie będzie wypłacana.

Zgodnie z Uchwałą Nr 6 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia PHARMENA S.A. z dnia 20 czerwca 2018 r. strata wypracowana przez Spółkę w 2017 została pokryta zyskami lat przyszłych.

12.6 Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Transakcje Grupy z podmiotami powiązаныmi obejmują transakcje ze:

- spółkami wchodzącymi w skład Grupy Pelion,
- członkami kluczowej kadry zarządzającej i nadzorującej oraz bliskimi członkami ich rodzin,
- zarządem oraz organem nadzorującym (wynagrodzenia) – nota 12.7.

W oparciu o zapisy MSSF 10 B86, transakcje pomiędzy Spółką Dominującą a jej spółkami zależnymi Cortria Corporation i Menavitin GmbH, podlegały eliminacji w skonsolidowanym sprawozdaniu.

PRZYCHODY OD PODMIOTÓW POWIĄZANYCH

	2019	2018
Podmioty z Grupy Pelion	3 608	4 826
ePRUF S.A. w Łodzi	1	1
DOZ S.A. DIRECT Sp. komandytowa w Łodzi	1 067	1 141
PHARMAPOINT S.A. w Poznaniu	358	506
Polska Grupa Farmaceutyczna S.A. w Łodzi	2 149	2 958
DOZ.PL Sp. z o.o. w Łodzi	8	146
Natura Sp. z o.o. w Łodzi		74
Pelion S.A. w Łodzi	25	-
Spółki zależne w Grupie Pharmena	1 078	940
Cortria Corporation w Bostonie	993	940
Menavitin GmbH w Berlinie	85	-

w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

	4 686	5 766
ZAKUP OD PODMIOTÓW POWIĄZANYCH		
Podmioty z Grupy Pelion	1 146	1 239
Pelion S.A. w Łodzi	207	17
DOZ S.A. w Warszawie	324	254
PHARMALINK sp. z o.o. w Łodzi	192	21
Pharma Partner sp. z o.o. w Łodzi	34	-
Business Support Solution S.A. w Łodzi	219	117
DOZ S.A. DIRECT Sp. komandytowa w Łodzi	-	216
DOZ.PL Sp. z o.o. w Łodzi	15	150
Polska Grupa Farmaceutyczna S.A. w Łodzi	119	457
Natura Sp. z o.o. w Łodzi	-	7
ePRUF rozliczenia Sp. z o.o. w Łodzi	36	-
	1 146	1 239
NALEŻNOŚCI OD PODMIOTÓW POWIĄZANYCH		
Podmioty z Grupy Pelion	1 611	238
DOZ S.A. DIRECT Sp. komandytowa w Łodzi	706	116
PHARMAPOINT S.A. w Poznaniu	85	122
Polska Grupa Farmaceutyczna S.A. w Łodzi	793	-
Pelion S.A. w Łodzi	27	-
Spółki zależne w Grupie Pharmena	953	940
Cortria Corporation w Bostonie	949	940
Menavitin GmbH w Berlinie	4	-
	2 564	1 178
NALEŻNOŚCI Z TYT. POŻYCZEK I CASH POOLINGU OD PODMIOTÓW POWIĄZANYCH		
Podmioty z Grupy Pelion	-	-
Spółki zależne w Grupie Pharmena	3 962	-
Cortria Corporation w Bostonie	1 738	-
Menavitin GmbH w Berlinie	2 224	-
	3 962	-
ZOBOWIĄZANIA OD PODMIOTÓW POWIĄZANYCH		
Podmioty z Grupy Pelion	104	412
Pelion S.A. w Łodzi	2	-
Pharmalink Sp. z o.o. w Łodzi	24	26
Business Support Solution S.A. w Łodzi	21	21
DOZ S.A. w Warszawie	38	105
DOZ.PL Sp. z o.o. w Łodzi	-	46
Polska Grupa Farmaceutyczna S.A. w Łodzi	19	214
	104	412

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU POŻYCZEK I CASH POOLINGU OD PODMIOTÓW POWIĄZANYCH

	31.12.2019	31.12.2018
Podmioty z Grupy Pelion	997	962
Pelion S.A. w Łodzi	997	962
	997	962

Transakcje z podmiotami powiązаныmi zostały zawarte na warunkach rynkowych.

W dniu 4 lutego 2019 r. Pharmena S.A. zawarła umowę pożyczki z: Pelion S.A. na kwotę 5,3 mln zł, Panem Konradem Palką na kwotę 0,5 mln zł oraz Panem Jerzym Gębickim na kwotę 0,7 mln zł. Oprocentowanie umów było stałe. Pożyczki były niezabezpieczone. Powyższe umowy zostały zawarte na warunkach rynkowych i zostały spłacone wraz z należnymi odsetkami w drugim kwartale 2019 roku.

Spółki Grupy nie przeprowadzały innych niż opisane wyżej transakcji z członkami kluczowej kadry zarządzającej i nadzorującej oraz bliskimi członkami ich rodzin.

12.7 Wynagrodzenie członków kluczowego personelu kierowniczego

Jako kluczowy personel kierowniczy Grupa traktuje członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej Spółki Dominującej.

Wartość wynagrodzeń wypłaconych należnych i potencjalnie należnych dla osób zarządzających i nadzorujących w roku 2019 wynosiła:

- Członków Zarządu 686 tys. zł. (2018 r. - 564 tys. zł)

Konrad Palka	Prezes Zarządu	400 tys. zł	(2018 r. - 300 tys. zł)
Marzena Wieczorkowska	Wiceprezes Zarządu	156 tys. zł	(2018 r. - 120 tys. zł)
Anna Zwolińska	Wiceprezes Zarządu	130 tys. zł	(2018 r. - 144 tys. zł)

- Rady Nadzorczej 76 tys. zł (2018 r. - 0 tys. zł).

Wartość zobowiązań wynikających z emerytur i świadczeń o podobnym charakterze dla byłych członków Zarządu i Rady Nadzorczej lub zobowiązań zaciągniętych w związku z tymi emeryturami w 2019 r. wyniosła:

- dla Członków Zarządu 0 tys. zł,
- dla Członków Rady Nadzorczej 0 tys. zł.

12.8 Zatrudnienie w Grupie

Przeciętne zatrudnienie w 2019 roku w Grupie Pharmena wyniosło 22 osoby, w 2018 roku 19 osób.

12.9 Wybór biegłego rewidenta oraz wynagrodzenie podmiotu badającego sprawozdanie finansowe

W dniu 8 maja 2019 roku r. Rada Nadzorcza Pharmena S.A. podjęła decyzję o wyborze Spółki BDO Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Postępu 12 jako podmiotu uprawnionego do badania i przeglądu (jednostkowych i skonsolidowanych) sprawozdań finansowych za rok 2019. Umowa z audytorem została podpisana 31 lipca 2019 r. Pharmena korzystała wcześniej z usług BDO w zakresie badania sprawozdań finansowych za lata 2015 – 2018. Wynagrodzenie wynikające z umowy z tytułu badania i przeglądu sprawozdań finansowych za rok 2019 wynosi netto 78 tys. zł, za rok 2018 wynagrodzenie dla audytora wyniosło 38 tys. zł.

12.10 Zdarzenia po dacie bilansowej

W dniu 8 stycznia 2020 r. Rada Nadzorcza Spółki Pharmena S.A. podjęła uchwałę o odwołaniu Pani Anny Zwolińskiej z funkcji Wiceprezes Zarządu Pharmena S.A. Pani Anna Zwolińska kontynuuje pracę w Spółce na innym stanowisku.

W dniu 20 stycznia 2020 r. Spółka rozpoczęła proces prezentacji przemysłowi suplementów diety Menavitin celem dalszego rozwoju (komercjalizacji) tego projektu w Europie.

W rozmowach z przemysłem Emitenta będzie reprezentować jedna z wiodących na świecie firm doradczych - Plexus Ventures, która jest odpowiedzialna za identyfikowanie potencjalnych licencjobiorców, aranżowanie spotkań i doprowadzenie do finalizacji kontraktu/ów.

W dniu 20 stycznia 2020 r. Pharmena S.A. rozpoczęła proces prezentacji przemysłowi farmaceutycznemu (tzw. BIG PHARMA) dotychczas uzyskanych wyników badań leku 1-MNA we wskazaniu niealkoholowe stłuszczeniowe zapalenie wątroby (NASH) celem dalszego rozwoju (komercjalizacji) tego projektu z udziałem koncernu farmaceutycznego.

W dniu 22.01.2020 r. - Pharmena S.A. zawarła z Bankiem Gospodarstwa Krajowego aneks do umowy o kredyt odnawialny z kwotą kredytu do 2 000 000 zł, który przedłuża obowiązywanie umowy o kredyt odnawialny do 31.01.2021 r.

W dniu 14 lutego 2020 r. Spółka poinformowała, że dokonała analizy projektu innowacyjnego leku 1-MNA dotyczącej możliwości prowadzenia badań klinicznych we wskazaniu niealkoholowe stłuszczeniowe zapalenie wątroby (NASH). Przeprowadzona analiza zidentyfikowała trzy najbardziej istotne kryteria do prowadzenia badań klinicznych we wskazaniu NASH:

1. duża populacja pacjentów
  2. duża liczba wyspecjalizowanych klinik, dysponujących wysoce specjalistycznymi technikami obrazowania
  3. historycznie wysokie wskaźniki tempa rekrutacji pacjentów do badań
- Z względu na powyższe kryteria rekomendowane jest prowadzenie badań w USA, gdyż kliniki w USA dysponują największą bazą potencjalnych pacjentów oraz posiadają niezbędny wysoce specjalistyczny sprzęt badawczy. Przeprowadzenie badań w USA będzie zatem szybsze niż w innym kraju bądź krajach. Ponadto, jest to jeden z kluczowych rynków dla przemysłu farmaceutycznego, więc przeprowadzenie badań na tym rynku będzie dodatkowym atutem w rozmowach w sprawie komercjalizacji tego projektu.

W związku z prowadzoną obecnie prezentacją projektu leku 1-MNA przemysłowi farmaceutycznemu, Spółka planuje odbycie spotkania Pre-IND Meeting z przedstawicielami agencji regulacyjnej ds. leków w USA (Food and Drug Administration, FDA). Celem spotkania jest przedstawienie i omówienie z przedstawicielami FDA dokumentacji dot. badań klinicznych fazy II we wskazaniu NASH. Przeprowadzenie konsultacji i (ewentualne) dostosowanie dokumentacji badawczej do rekomendacji przedstawicieli FDA zwiększy bowiem wartość projektu leku 1-MNA we wskazaniu NASH, a tym samym większy możliwość jego komercjalizacji.

W związku z koniecznością sfinansowania kosztów przygotowania dokumentacji zgłoszeniowej, kosztów usług doradczych w tym zakresie oraz kosztów organizacji spotkania z przedstawicielami FDA Emitent zawarł umowy pożyczek na łączną kwotę 1 mln zł. z niżej wymienionymi akcjonariuszami:

- Pelion S.A.: kwota 850 000 zł
- Jerzy Gębicki: kwota 85 000 zł
- Konrad Palka: kwota 65 000 zł.

Wyżej wymienione pożyczki zostały zawarte w oparciu o oprocentowanie stałe. Pożyczki są niezabezpieczone. Powyższe umowy zostały zawarte na warunkach rynkowych. Środki z powyższych pożyczek zostaną przeznaczone na przygotowanie dokumentacji zgłoszeniowej kosztów usług doradczych oraz zorganizowanie spotkania z przedstawicielami FDA.

W dniu 21 lutego 2020 r. Spółka poinformowała, że po konsultacji z doradcami w pierwszej kolejności przeprowadzone zostaną rozmowy z przemysłem farmaceutycznym w celu komercjalizacji badań leku 1-MNA we wskazaniu niealkoholowe stłuszczeniowe zapalenie wątroby (NASH), a następnie po zakończeniu tych rozmów rozpoczęte zostaną dalsze działania w celu komercjalizacji leku 1-MNA (TRIA-662) we wskazaniu tętnicze nadciśnienie płucne (PAH).

Powyższe działania pozwolą w ocenie Zarządu na najbardziej efektywne wykorzystanie potencjału 1-MNA w obu wskazaniach biorąc pod uwagę możliwości organizacyjne i finansowe Grupy Kapitałowej Pharmena. Nie można także wykluczyć, iż firma farmaceutyczna która zdecyduje się na dalszą komercjalizację leku 1-MNA we wskazaniu NASH może być także zainteresowana nabyciem/licencją praw do leku 1-MNA, we wskazaniu PAH.

W dniu 16 marca 2020 r. Spółka poinformowała, iż rozprzestrzenienie się koronawirusa COVID-19 w Polsce i na świecie może mieć wpływ na działalność, wyniki finansowe i dalsze perspektywy rozwoju Emitenta i jego Grupy Kapitałowej. Zarząd Spółki mimo dołożenia należytej staranności nie jest w stanie obecnie oszacować skutków powyższego na wyniki finansowe i dalsze perspektywy rozwoju Emitenta i jego Grupy Kapitałowej. W przypadku pojawienia się nowych okoliczności, które mogą mieć istotny wpływ na

generowane wyniki finansowe i sytuację gospodarczą Emitenta i jego Grupy Kapitałowej, będą one upubliczniane w raportach bieżących w systemie ESPI.

12.11 Wpływ Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej nr 16 na sprawozdanie Grupy Pharmena za 2018 i 2019 rok

Obowiązujący od 1 stycznia 2019 roku nowy standard MSSF 16 "Leasing" ma istotny wpływ na sprawozdanie skonsolidowane Grupy.

MSSF 16 wprowadził znaczące zmiany do rozliczeń po stronie leasingobiorcy, w tym wyeliminował przyjęte dotychczas w MSR 17 rozróżnianie leasingu na leasing finansowy (ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej) i operacyjny (ujmowany pozabilansowo), a wprowadził jeden model ujęcia leasingu.

Zgodnie z nowym standardem jako leasing definiowana jest każda umowa lub jej część, która przekazuje prawo do kontroli użytkowania składnika aktywów przez dany okres w zamian za wynagrodzenie.

Jeżeli umowa spełnia definicję leasingu, wówczas leasingobiorca ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu.

Zastosowaną przez Grupę Pharmena politykę rachunkowości w odniesieniu do umów leasingowych przedstawiono w nocie 9.3.

Grupa wybrała metodę retrospektywnego zastosowania MSSF 16 z łącznym efektem pierwszego zastosowania nowego standardu ujętym jako korekta salda początkowego zysków zatrzymanych Grupy w dniu pierwszego zastosowania, tj. w dniu 1 stycznia 2019 roku.

Grupa skorzystała z praktycznego rozwiązania dopuszczonego paragrafem C3 a) MSSF 16, tj. nie dokonywała ponownej oceny umów zaklasyfikowanych jako leasingi zgodnie z MSR 17. Umowy, które do dnia wdrożenia nowego standardu klasyfikowane były jako leasing operacyjny zgodnie z MSR 17, ujmuje się w dniu 1 stycznia 2019 roku w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako zobowiązanie z tytułu leasingu, które wyceniane jest w wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty na ten dzień, przy użyciu krańcowej stopy procentowej leasingobiorcy aktualnej na dzień rozpoczęcia stosowania standardu oraz jako aktywo z tytułu prawa do użytkowania wycenione w wysokości zobowiązania z tytułu leasingu na dzień pierwszego zastosowania nowego standardu powiększonego o kwoty dokonanych lecz nierozliczonych przed dniem 1 stycznia 2019 roku przedpłat oraz pomniejszonego o naliczone opłaty leasingowe ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Grupa wyróżnia następujące typy istotnych umów, ujmowanych przed 1 stycznia 2019 roku jako leasingi operacyjne (pozabilansowo):

- umowy najmu powierzchni biurowej,
- umowy leasingu samochodów.

Grupa podjęła decyzję o skorzystaniu z uproszczenia jakie daje paragraf 5 MSSF 16, tj. o nie ujmowaniu zobowiązań z tytułu leasingu oraz aktywów z tytułu prawa do użytkowania w odniesieniu do leasingów krótkoterminowych oraz leasingu przedmiotów niskowartościowych. Opłaty z tego tytułu ujmowane są w kosztach tak jak dotychczas, tj. w usługach obcych.

Grupa dokonała również analizy pozostałych zawartych umów pod kątem spełniania przez nie definicji leasingu określonej w MSSF 16.

Na dzień wdrożenia MSSF 16, Grupa dokonała pewnych szacunków oraz zastosowała osądy, które wpływają istotnie na wartość zobowiązań z tytułu leasingu oraz aktywów z tytułu prawa do użytkowania na ten dzień. Do najważniejszych z nich należą:

- stopy dyskonta przyjęte do wyceny zobowiązań z tytułu leasingu oraz
- okres trwania leasingów uwzględniający możliwość przedłużenia umowy leasingu, jak i wcześniejszego jej zakończenia (wypowiedzenia).

Do szacunków, które mają wpływ na wartość rozpoznanych aktywów z tytułu prawa do użytkowania w kolejnych okresach, należą także stawki amortyzacji oraz wartość kosztów demontażu niezbędnych do poniesienia po zakończeniu umowy leasingu.

Należy zaznaczyć, że na wartość aktywów / zobowiązań z tytułu leasingu na dzień zastosowania MSSF 16 po raz pierwszy wpływ ma zarówno stopa dyskonta ustalona na ten dzień, jak również obowiązujące kursy walut obcych.

Wartość zobowiązań z tytułu leasingu na kolejne dni bilansowe będzie uwzględniać zmianę kursów walut obcych na te dni, która będzie odzwierciedlona w rachunku wyników w kosztach/przychodach finansowych.

Poniżej przedstawiono wpływ zastosowania MSSF 16 na skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień pierwszego zastosowania nowego standardu tj. na dzień 1 stycznia 2019 roku. W zakresie prezentacji leasingów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, aktywa z tytułu prawa do użytkowania wykazywane są w odrębnych pozycjach. Zobowiązania z tytułu leasingu są natomiast prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oddzielnie od innych zobowiązań.

Przekształcenie danych na dzień pierwszego zastosowania MSSF 16, tj. na dzień 1 stycznia 2019 roku

Łączny wpływ pierwszego zastosowania nowego standardu MSSF 16 na sumę bilansową Grupy wynosi 671 tys. zł., z tego:

- Budynki - 588 tys. zł
- Środki transportu – 83 tys. zł.

Średnia ważona krańcowa stopa procentowa Grupy Pharmena zastosowana do zobowiązań z tytułu leasingu ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2019 roku wyniosła:

Długość trwania leasingu	PLN	EUR
do 12 miesięcy	3,51%	2,41%
1-3 lata	3,89%	2,48%
3 - 5 lat	4,50%	2,59%
5 - 7 lat	5,13%	3,15%
7 - 10 lat	5,26%	3,46%
powyżej 10 lat (ok. 11-12 lat)	5,45%	4,26%

	MSR 17 31.12.2018	wpływ MSSF 16	MSSF 16 01.01.2019
AKTYWA TRWAŁE	2 119	671	2 790
Prawo do użytkowania aktywów	104	671	775
AKTYWA OBROTOWE	4 684	-	4 684
AKTYWA RAZEM	6 803	671	7 474
	MSR 17 31.12.2018	wpływ MSSF 16	MSSF 16 01.01.2019
KAPITAŁ WŁASNY RAZEM	1 936	-	1 936
Zyski (straty) zatrzymane	(38 666)	-	(38 666)
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	75	420	495
Zobowiązania i rezerwy długoterminowe	75	420	495
Zobowiązanie z tytułu prawa do użytkowania aktywów	61	420	481
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	4 792	251	5 043
Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe	4 264	251	4 515
Zobowiązanie z tytułu prawa do użytkowania aktywów	43	251	294
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	6 803	671	7 474

Wpływ Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej nr 16 na sprawozdanie Grupy Pharmena za rok 2019

W celu zapewnienia porównywalności danych za poszczególne okresy, w poniższych tabelach przedstawiono wpływ zastosowania MSSF 16 na pozycje skonsolidowanego sprawozdania z wyniku oraz skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych Grupy Pharmena w 2019 roku.

Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019

	wykazany w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku	wpływ MSSF 16	bez uwzględnienia wpływu MSSF 16
Przychody ze sprzedaży	11 099	-	11 099
Koszt własny sprzedaży	(3 699)	-	(3 699)
Zysk (strata) ze sprzedaży	7 400	-	7 400
Koszty sprzedaży	(12 760)	-	(12 760)
Koszty ogólnego zarządu	(4 779)	13	(4 792)
Pozostałe przychody operacyjne	7	-	7
Pozostałe koszty operacyjne	(138)	-	(138)
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	(10 270)	13	(10 283)
Przychody finansowe	26	3	23
Koszty finansowe	(435)	(15)	(420)
Zysk (strata) brutto	(10 679)	1	(10 680)
Podatek dochodowy	1 106	1	1 105
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	(9 573)	2	(9 575)
Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej	-	-	-
Zysk (strata) netto ogółem	(9 573)	2	(9 575)
Przypadający:			
Akcjonariuszom Spółki Dominującej	(9 430)	2	(9 432)
Akcjonariuszom niekontrolującym	(143)	-	(143)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	10 072 381	-	10 072 381
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych	10 072 381	-	10 072 381
Działalność kontynuowana i zaniechana			
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)			
- podstawowy	(0,94)		(0,94)
- rozwodniony	(0,94)		(0,94)

Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2019

	wykazany w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	wpływ MSSF 16	bez uwzględnienia wpływu MSSF 16
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
I. Zysk (strata) brutto	(10 679)	1	(10 680)
II. Korekty razem	(2 467)	256	(2 723)
Amortyzacja	643	244	399
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	46	(3)	49
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	341	15	326
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	29	-	29
Zmiana stanu zapasów	(1 344)	-	(1 344)
Zmiana stanu należności	(1 403)	-	(1 403)

Zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem zobowiązań finansowych i z tyt. podatku dochodowego	(462)	-	(462)
Zapłacony/zwrócony podatek dochodowy	(312)	-	(312)
Inne korekty netto	(5)	-	(5)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(13 146)	257	(13 403)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
I. Wpływy	-	-	-
II. Wydatki	(273)	-	(273)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	(273)	-	(273)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(273)	-	(273)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
I. Wpływy	21 123	-	21 123
Wpływy netto z emisji akcji (wydania udziałów) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	12 590	-	12 590
Kredyty i pożyczki, emisja dłużnych papierów wartościowych	8 533	-	8 533
II. Wydatki	(7 125)	(257)	(6 868)
Spłaty kredytów i pożyczek, wykup dłużnych papierów wartościowych	(6 500)	-	(6 500)
Z tytułu innych zobowiązań finansowych	(288)	(245)	(43)
Odsetki	(337)	(12)	(325)
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	13 998	(257)	14 255
Razem przepływy pieniężne netto	579	-	579
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	579	-	579
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	(2)	-	(2)
Środki pieniężne na początek okresu	469	-	469
Środki pieniężne na koniec okresu	1 048	-	1 048

Podpisy Członków Zarządu Pharmena S.A.

Konrad Palka

Prezes Zarządu

Marzena Wieczorkowska

Wiceprezes Zarządu

Podpis osoby sporządzającej skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Aleksandra Jaraczewska

Dyrektor ds. Konsolidacji i Polityki Rachunkowości Business Support Solution S.A.

Łódź, 27 marca 2020 r.